

# Den Europæiske Unions Tidende

# L 277

Dansk udgave

## Retsforskrifter

48. årgang  
21. oktober 2005

Indhold

I Retsakter, hvis offentliggørelse er obligatorisk

- ★ Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 af 20. september 2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) ..... 1

# DA

De akter, hvis titel er trykt med magre typer, er løbende retsakter inden for rammerne af landbrugspolitikken og har normalt en begrænset gyldighedsperiode.

Titlen på alle øvrige akter er trykt med fede typer efter en asterisk.

## I

(Retsakter, hvis offentliggørelse er obligatorisk)

**RÅDETS FORORDNING (EF) nr. 1698/2005****af 20. september 2005****om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 36, artikel 37 og artikel 299, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet <sup>(1)</sup>, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) En politik for udvikling af landdistrikterne bør ledsage og supplere markeds- og indkomststøttepolitikken under den fælles landbrugspolitik og dermed bidrage til virkeliggørelsen af målene for denne politik som fastsat i traktaten. Landdistriktudviklingspolitikken bør også tage hensyn de generelle mål for den økonomiske og sociale samhørighedspolitik jf. traktaten og bidrage til deres opfyldelse, idet den samtidig integrerer andre centrale højt prioriterede mål for konkurrenceevne og bæredygtig udvikling, jf. konklusionerne fra Det Europæiske Råds møder i Lissabon og Göteborg.

(2) Efter traktaten tages der ved udarbejdelsen af den fælles landbrugspolitik og de særlige foranstaltninger, som den kan medføre, hensyn til landbrugserhvervets særlige karakter, der følger af landbrugets sociale struktur og af de strukturelle og naturbetingede forskelle mellem de forskellige landdistrikter.

(3) Ved reformen af den fælles landbrugspolitik i juni 2003 og april 2004 blev der indført gennemgribende ændringer, der sandsynligvis får stor indflydelse på økonomien i landdistrikterne i hele Fællesskabet, når det gælder landbrugets produktionsmønstre, arealforvaltningsmetoder, beskæftigelse og de sociale og økonomiske forhold i videre forstand i de forskellige landdistrikter.

(4) De foranstaltninger, som Fællesskabet vedtager, bør supplere medlemsstaternes foranstaltninger eller søge at bidrage til dem. Partnerskabet bør styrkes ved, at forskellige typer partnere får mulighed for at deltage, uden at medlemsstaternes institutionelle beføjelser på nogen måde tilsidesættes. Disse partnere bør medvirke ved forberedelsen, tilsynet med og evalueringen af programmeringen.

(5) Målet for denne forordning, nemlig udvikling af landdistrikterne, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne på grund af sammenhængen med den fælles landbrugspolitik og øvrige instrumenter, de væsentlige forskelle mellem de forskellige landdistrikter og medlemsstaternes begrænsede økonomiske ressourcer i et udvidet EU, og kan derfor bedre nås på fællesskabsplan gennem en flerårig garanteret EF-finansiering og ved at fokusere på de højt prioriterede mål. Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet i traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel går denne forordning ikke ud over hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

(6) Aktiviteterne under Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (i det følgende benævnt »ELFUL«) og de operationer, som den bidrager til, bør være konsekvente og stemme overens med fællesskabspolitikken på andre områder og være i overensstemmelse med hele fællesskabslovgivningen.

<sup>(1)</sup> Udtalelse af 7.6.2005 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

- (7) I sin indsats for udviklingen af landdistrikterne sørger Fællesskabet for at fjerne uligheder samt for at fremme ligestilling mellem mænd og kvinder og fremme ikke-forskelsbehandling i overensstemmelse med traktaten.
- (8) Rådet bør, for at rette landdistriktudviklingspolitikken strategiske indhold ind efter Fællesskabets prioriteter og herved opnå større åbenhed, på forslag af Kommissionen vedtage strategiske retningslinjer.
- (9) På grundlag af de strategiske retningslinjer bør den enkelte medlemsstat udforme en national strategi for udvikling af landdistrikterne som referenceramme for udarbejdelsen af landdistriktudviklingsprogrammerne. Medlemsstaterne og Kommissionen bør aflægge rapport om tilsynet med den nationale strategi og fællesskabsstrategien.
- (10) Programmeringen af landdistriktudviklingen bør være i overensstemmelse med Fællesskabets og de nationale højt prioriterede mål og supplere EF-politikken på andre områder, navnlig markedspolitikken på landbrugsområdet, samhørighedspolitikken og den fælles fiskeripolitik.
- (11) For at opnå en bæredygtig udvikling af landdistrikterne er det nødvendigt at fokusere på et begrænset antal centrale mål på fællesskabsplan for landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne, arealforvaltning og miljø, livskvalitet og diversificering af aktiviteterne i disse områder, under hensyntagen til de forskellige forhold, lige fra afsides beliggende landdistrikter, der er ramt af affolkning og nedgang, til landdistrikter omkring byer, der er under stadig større pres fra byområder.
- (12) Der er behov for generelle regler for programmering af landdistriktudviklingen og for revision heraf, samtidig med at der sikres passende ligevægt mellem akserne i landdistriktudviklingsprogrammerne tilpasset til disse centrale mål. Programmernes varighed bør være syv år.
- (13) For at nå målet om forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne er det vigtigt, at der udformes klare udviklingsstrategier, som tager sigte på at forøge og tilpasse det menneskelige potentiale, det fysiske potentiale og landbrugsproduktionens kvalitet.
- (14) Hvad angår det menneskelige potentiale, er der behov for et sæt foranstaltninger for uddannelse, information og formidling af viden, etablering af unge landbrugere, førtidspensionering af landbrugere og arbejdstagere i landbruget, landbrugerens og skovbrugerens anvendelse af og oprettelse af drifts-, vikar- og rådgivningstjenester for landbrugere samt rådgivningstjenester for skovbrugere.
- (15) Når det gælder uddannelse, information og formidling af viden, kræver udviklingen og specialiseringen inden for landbrug og skovbrug dels en tilfredsstillende teknisk og økonomisk uddannelse, herunder ekspertise i nye informationsteknologier, dels et tilfredsstillende kendskab til produktkvalitet, forskningsresultater og bæredygtig forvaltning af naturressourcerne, herunder bestemmelserne om krydsoverensstemmelse og anvendelse af produktionsmetoder, der er forenelige med landskabsbevarelse og -forbedring og miljøbeskyttelse. Det er derfor nødvendigt at udvide uddannelses- og informationsaktiviteterne samt aktiviteterne vedrørende formidling af viden, så de kommer til at omfatte alle voksne, der beskæftiger sig med landbrug, fødevarer og skovbrug. Disse aktiviteter omfatter emner, der vedrører både landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne og arealforvaltnings- og miljømålene.
- (16) Særlig støtte til unge landbrugere kan både gøre det lettere for dem at etablere sig og at foretage en strukturtilpasning af deres bedrifter efter etableringen. Etableringsforanstaltningen bør gøres betinget af, at der opstilles en forretningsplan, der med tiden kan tjene som et instrument til udvikling af den nye landbrugsbedrifts aktiviteter.
- (17) Førtidspensionering fra landbruget bør tage sigte på en væsentlig strukturændring af den overtagne bedrift, enten gennem foranstaltningen for unge landbrugere, der etablerer sig i henhold til foranstaltningens krav, eller gennem overdragelse af bedriften med henblik på udvidelse, under hensyntagen til erfaringerne fra gennemførelsen af tidligere fællesskabsordninger på dette område.
- (18) Landbrugerens og skovbrugerens anvendelse af drifts- og konsulenttjenester bør gøre det muligt for dem at opnå en mere bæredygtig forvaltning af deres bedrifter. Anvendelsen af bedriftsrådgivningstjenester, jf. Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 af 29. september 2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugs- og skovbruksordninger for direkte støtte og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere<sup>(1)</sup> bør i det mindste hjælpe landbrugerne med at vurdere deres landbrugsbedrifters resultater og pege på nødvendige

<sup>(1)</sup> EUT L 270 af 21.10.2003, s. 1. Senest ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 118/2005 (EUT L 24 af 27.1.2005, s. 15).

ændringer for så vidt angår de forvaltningskrav, der er fastsat i nævnte forordning, og fællesskabsnormerne for sikkerhed på arbejdspladsen.

- (19) Oprettelse af drifts-, vikar- og rådgivningstjenester for landbrugere og rådgivningstjenester for skovbrugere skal hjælpe dem med at tilpasse, forbedre og lette driften og forbedre deres bedrífers resultater som helhed gennem en yderligere forøgelse af det menneskelige potentiale inden for landbrugs- og skovbrugssektorerne.
- (20) Hvad angår det fysiske potentiale, er der behov for et sæt foranstaltninger for at modernisere landbrugsbedrifterne, forbedre skovenes økonomiske værdi, øge værdien af landbrugs- og skovbrugsprodukter, fremme udviklingen af nye produkter, processer og teknologier i landbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren, forbedre og udvikle landbrugets og skovbrugets infrastruktur, genoprette landbrugets produktionspotentiale efter skader som følge af naturkatastrofer og indføre passende forebyggende foranstaltninger.
- (21) Formålet med Fællesskabets bedriftsinvesteringsstøtte er at modernisere landbrugsbedrifterne for at forbedre deres økonomiske resultater ved bedre udnyttelse af produktionsfaktorerne, herunder indførelse af ny teknologi og innovation, der tager sigte på kvalitet, økologiske produkter og diversificering på og uden for bedrifterne, herunder nonfoodsektorer og energifafgrøder, og forbedring af miljø, sikkerhed på arbejdspladsen, hygiejne og landbrugsbedrifternes dyrevelfærdsstatus samtidig med, at betingelserne for investeringsstøtte forenkles i forhold til dem, der er fastsat i Rådets forordning (EF) nr. 1257/1999 af 17. maj 1999 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL) <sup>(1)</sup>.
- (22) Private skove spiller en stor rolle for landdistrikternes økonomi, og det er derfor vigtigt at yde fællesskabsstøtte for at forøge og udvide deres økonomiske værdi, øge diversificeringen af produktionen og skabe bedre afsætningsmuligheder i sektorer som f.eks. vedvarende energi, samtidig med at skovene fortsat forvaltes på en bæredygtig måde og bevarer deres multifunktionelle rolle.
- (23) Der bør tilskyndes til forbedringer i forarbejdningen og afsætningen af primære land- og skovbrugsprodukter gennem støtte til investeringer, som har til formål at øge effektiviteten i forarbejdnings- og afsætningssektoren, fremme forarbejdningen af landbrugs- og skovbrugsprodukter til vedvarende energi, indføre ny teknologi og skabe innovation, skabe nye afsætningsmuligheder for landbrugs- og skovbrugsprodukter, satse på kvalitet og forbedre miljøbeskyttelse, sikkerhed på arbejdspladsen, hygiejne og dyrevelfærd, ved hjælp af foranstaltninger, som, alt efter hvad der er relevant, generelt tager sigte på mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder samt andre virksomheder under en vis størrelse, der bedre er i stand til at øge værdien af lokale produkter, samtidig med, at betingelserne for investeringsstøtte forenkles i forhold til dem, der er fastsat i forordning (EF) nr. 1257/1999.
- (24) I forbindelse med øget konkurrence er det vigtigt at sikre, at landbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren kan drage fordel af afsætningsmulighederne gennem en udbredt innovativ tilgang ved udvikling af nye produkter, processer og teknologier. Der bør med henblik herpå tilskyndes til samarbejde mellem landbrugerne, føde- og råvareforberedningsindustrien og andre parter.
- (25) Foranstaltninger for infrastrukturen i landbruget og genoprettende og forebyggende foranstaltninger i forbindelse med naturkatastrofer bør bidrage til aksens vedrørende landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne.
- (26) Når det gælder landbrugsproduktionens og landbrugsprodukternes kvalitet, bør der indføres et sæt foranstaltninger, der hjælper landbrugerne med at opfylde normerne i fællesskabslovgivningen, tilskynder landbrugerne til at deltage i ordninger for fødevarer kvalitet og støtter producentsammenslutningerne i deres informations- og markedsføringsaktiviteter.
- (27) Målet med foranstaltningen til opfyldelse af normer er at tilskynde landbrugerne til hurtigere at opfylde fællesskabslovgivningens strenge normer for miljø, folkesundhed, dyre- og plantesundhed, dyrevelfærd og sikkerhed på arbejdspladsen samt til at overholde disse normer. Disse normer kan give landbrugerne nye forpligtelser, og der bør derfor ydes støtte for delvis at dække de ekstraomkostninger eller det indkomsttab, der følger af disse forpligtelser.
- (28) Formålet med foranstaltningen for støtte til landbrugere, der deltager i ordninger for fødevarer kvalitet på fællesskabsplan eller nationalt plan, er at give forbrugerne garantier for kvaliteten af de produkter eller de produktionsmetoder, der er resultatet af deltagelsen i sådanne ordninger, at forøge værdien af de primære

<sup>(1)</sup> EFT L 160 af 26.6.1999, s. 80. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 2223/2004 (EUT L 379 af 24.12.2004, s. 1).

landbrugsprodukter og at øge afsætningsmulighederne. Da deltagelsen i sådanne ordninger kan resultere i ekstraomkostninger og forpligtelser, der ikke helt afspejles i markedspriserne, bør landbrugerne tilskyndes til at deltage i disse ordninger.

- (29) Forbrugere bør i højere grad gøres bevidste om, at der findes produkter, som fremstilles efter ovennævnte kvalitetsordninger, og om disse produkters egenskaber. Der bør ydes støtte til producentsammenslutninger til at informere forbrugere og fremme salget af produkter, som er omfattet af kvalitetsordninger, der får støtte fra medlemsstaterne som led i deres landdistriktudviklingsprogrammer.
- (30) Der bør sørges for en gnidningsløs overgang i form af et sæt individuelle foranstaltninger, som blev indført ved tiltrædelsesakten af 2003, nemlig foranstaltningen vedrørende semisubsistenslandbrug og foranstaltningen vedrørende producentsammenslutninger.
- (31) Støtte til særlige arealforvaltningsmetoder skal bidrage til en bæredygtig udvikling ved specielt at tilskynde landbrugere og skovbrugere til at anvende arealudnyttelsesmetoder, der er forenelige med nødvendigheden af at bevare det naturlige miljø og landskabet og beskytte og forbedre naturressourcerne. Støtten skal bidrage til gennemførelsen af EU's sjette miljøhandlingsprogram og formandskabets konklusioner vedrørende strategien for bæredygtig udvikling. Blandt hovedpunkterne kan nævnes biodiversitet, forvaltning af Natura 2000-områderne, beskyttelse af vand og jordbund, formindskelse af klimaændringer, herunder reduktion af drivhusgasser, reduktion af ammoniakemissioner og bæredygtig anvendelse af pesticider.
- (32) Skovbrug er uløseligt knyttet til udviklingen af landdistrikterne, og i støtten til bæredygtig arealudnyttelse bør også indgå bæredygtig forvaltning af skovene og deres multifunktionelle rolle. Skovene er nyttige i mange henseender: De leverer råvarer til vedvarende og miljøvenlige produkter og spiller en stor rolle for økonomisk velstand, biologisk diversitet, det globale kulstofkredsløb, vandbalancen, beskyttelse mod erosion og forebyggelse af naturkatastrofer og har desuden sociale og rekreative funktioner. Foranstaltninger på skovbrugsområdet bør vedtages på baggrund af Fællesskabets og medlemsstaternes på internationalt niveau afgivne løfter og baseres på medlemsstaternes nationale eller regionale skovprogrammer eller tilsvarende instrumenter under hensyntagen til de tilsagn, der er indgået på

ministerkonferencerne om beskyttelse af Europas skove. Skovbrugsforanstaltningerne bør medvirke til at gennemføre Fællesskabets skovbrugsstrategi. Støtten bør ikke medføre, at der opstår konkurrenceforvridning, og den bør være markedsneutral.

- (33) Betalinger for naturbetingede ulemper i bjergområder og betalinger i andre områder med ulemper bør gennem fortsat anvendelse af landbrugsarealer medvirke til at bevare landskabet såvel som til at opretholde og fremme bæredygtige landbrugsmetoder. Der bør fastlægges objektive parametre for fastsættelse af betalingernes størrelse for at sikre, at denne støtteordning bliver effektiv, og at dens mål opfyldes. Visse bestemmelser i forordning (EF) nr. 1257/1999 om støtte til ugunstigt stillede områder bør fortsat være gældende i en periode.
- (34) For at medvirke til, at Natura 2000-lokaliteterne forvaltes effektivt, bør der fortsat ydes støtte for at hjælpe landbrugerne med at overvinde særlige ulemper i områder, der er berørt af gennemførelsen af Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle <sup>(1)</sup> og Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter <sup>(2)</sup>, men der bør også stilles støtte til rådighed for landbrugerne for at afhjælpe ulemper i vandløbsoplande som følge af gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger <sup>(3)</sup>.
- (35) Betalinger for miljøvenligt landbrug bør fortsat spille en fremtrædende rolle, når det gælder støtte til bæredygtig udvikling af landdistrikterne og imødekommelse af samfundets stigende behov for tjenester på miljøområdet. De bør yderligere tilskynde landbrugerne og andre arealforvaltere til at tjene samfundet som helhed ved indførelse eller fortsat anvendelse af produktionsmetoder, der er forenelige med beskyttelse og forbedring af miljøet, landskabet og dets karakteristika, naturressourcerne, jordbunden og den genetiske diversitet. Der bør i den forbindelse lægges særlig vægt på bevarelse af genetiske ressourcer i landbruget. I overensstemmelse med princippet om, at forureneren betaler, bør disse betalinger kun ydes for tilsagn, som er mere vidtgående end de relevante obligatoriske normer.
- (36) Gennem støtte til landbrugere, som forpligter sig til at indføre normer for husdyrhold, der er mere vidtgående end de relevante obligatoriske normer, bør landbrugerne fortsat tilskyndes til at indføre høje dyrevelfærdsnormer.

<sup>(1)</sup> EFT L 103 af 25.4.1979, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 807/2003 (EUT L 122 af 16.5.2003, s. 36).

<sup>(2)</sup> EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7. Senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1).

<sup>(3)</sup> EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1. Ændret ved beslutning nr. 2455/2001/EF (EFT L 331 af 15.12.2001, s. 1).

- (37) Der bør ydes støtte til investeringer, som ikke giver noget afkast, når de er nødvendige for at efterleve tilsagn, der er afgivet som led i ordninger for miljøvenligt landbrug eller andre landbrugsmiljømål, eller hvis de på bedriften øger herlighedsværdien for offentligheden af et Natura 2000-område og andre områder af høj natur- og landskabsværdi.
- (38) For at medvirke til at beskytte miljøet, forebygge naturkatastrofer og brande og mindske klimaændringer bør skovressourcerne udvides og forbedres gennem skovrejsning på landbrugsarealer og andre arealer. En første skovrejsning bør altid være tilpasset til de lokale forhold, være forenelig med miljøet og øge biodiversiteten.
- (39) Skovlandbrugssystemer har en høj økologisk og social værdi, idet de kombinerer ekstensive landbrugs- og skovbrugssystemer med sigte på at producere træ og andre skovbrugsprodukter af høj kvalitet. Der bør ydes støtte til at indføre sådanne systemer.
- (40) I betragtning af skovens betydning for en vellykket gennemførelse af direktiv 79/409/EØF og 92/43/EØF bør der ydes særlig støtte for at hjælpe skovbrugerne med at løse specifikke problemer, der følger af direktivernes gennemførelse.
- (41) Der bør indføres miljøbetalinger inden for skovbruget for frivilligt afgivne tilsagn om at øge biodiversiteten, bevare skovøkosystemer af høj værdi og styrke skovens beskyttende rolle, for så vidt angår erosion, bevarelse af vandressourcer, vandkvalitet og naturkatastrofer.
- (42) Der bør ydes støtte til genetablering af skovbrugs-potentialet i skove, der er blevet skadet som følge af naturkatastrofer og brand, og til indførelse af forebyggende aktioner. Aktioner for forebyggelse af brande bør omfatte områder, som i medlemsstaternes skovbeskyttelsesplaner er klassificeret som områder med stor eller mellemstor risiko for skovbrande.
- (43) Der bør ydes støtte til skovbrugere til investeringer, som ikke giver noget afkast, når de er nødvendige for at efterleve tilsagn om at drive miljøvenligt skovbrug eller nå andre miljømål, eller for at øge de pågældende skovområders herlighedsværdi for offentligheden.
- (44) For at sikre en målrettet og effektiv anvendelse af arealforvaltningsstøtten i henhold til denne forordning bør medlemsstaterne udpege områder, hvor der skal sættes ind som led i bestemte foranstaltninger, der henhører under denne akse. Bjergområder og andre områder med ulemper bør udpeges på grundlag af objektive fælles kriterier. Rådets direktiver og beslutninger om vedtagelse af lister over ugunstigt stillede områder eller ændring af sådanne lister, jf. artikel 21, stk. 2 og 3, i Rådets forordning (EF) nr. 950/97 af 20. maj 1997 om forbedring af landbrugsstrukturens effektivitet<sup>(1)</sup>, bør derfor ophæves med virkning fra et senere tidspunkt. Natura 2000-områder udpeges i henhold til direktiv 79/409/EØF og 92/43/EØF. Medlemsstaterne bør udpege områder, hvor skovrejsning er hensigtsmæssig af miljømæssige grunde, såsom beskyttelse mod erosion, forebyggelse af naturkatastrofer eller udvidelse af skovressourcerne for at bidrage til at mindske klimaændringer, og skovområder med mellemstor til stor risiko for brande.
- (45) Der bør indføres sanktioner over for støttemodtagere, der modtager betalinger som led i visse arealforvaltningsforanstaltninger, men som ikke opfylder de obligatoriske krav i forordning (EF) nr. 1782/2003 på hele deres bedrift, idet der tages hensyn til den manglende overholdelse, dens omfang, resultat og hyppighed.
- (46) Ændringer i landdistrikterne bør følges op med bistand til at diversificere landbrugsaktiviteterne i retning af aktiviteter uden for landbruget og til at udvikle sektorer uden for landbruget, fremme beskæftigelsen, forbedre basale tjenester, herunder lokal adgang til informations- og kommunikationsteknologi (ikt), og foretage investeringer, der gør landdistrikterne mere attraktive, for at vende udviklingen fra økonomisk og social tilbagegang og affolkning af landdistrikterne. I denne sammenhæng er det også påkrævet at gøre en indsats for at forøge det menneskelige potentiale.
- (47) Der bør ydes støtte til andre foranstaltninger, som vedrører landdistriktøkonomien i bredere forstand. Listen over foranstaltninger bør opstilles på grundlag af erfaringerne med Leader-initiativet og under hensyntagen til det tværsektorielle behov for en endogen landdistriktudvikling.
- (48) Lokale udviklingsstrategier kan styrke den territoriale sammenhæng og synergieffekterne mellem foranstaltninger, som tager sigte på landdistriktøkonomien og -befolkningen i bredere forstand. Foranstaltninger vedrørende landdistriktøkonomien i bredere forstand bør derfor fortrinsvis gennemføres ved hjælp af lokale udviklingsstrategier.

(1) EFT L 142 af 2.6.1997, p. 1. Ophævet ved forordning (EF) nr. 1257/1999.

- (49) Det er nødvendigt klart at definere principperne om sammenhæng og komplementaritet med Fællesskabets andre finansielle instrumenter, navnlig samhørighedspolitikens, når det gælder akse vedrørende forbedring af livskvaliteten i landdistrikterne og diversificering af landdistriktøkonomien.
- (50) Leader-initiativet er efter tre programmeringsperioder blevet så godt etableret, at landdistrikterne kan anvende Leader-metoden i større skala i den almindelige programmering af landdistriktudviklingen. Leader-metodens grundprincipper bør derfor indarbejdes i programmerne i form af en særlig akse, og de lokale aktionsgrupper og de foranstaltninger, der skal støttes, herunder partnerskabskapacitet, lokale strategier, samarbejde, netværks-samarbejde og kompetenceudvikling, bør defineres.
- (51) I betragtning af Leader-metodens betydning bør en væsentlig del af bidraget fra ELFUL afsættes til denne akse.
- (52) ELFUL skal støtte gennemførelsen af programmerne gennem teknisk bistand. Som led i den tekniske bistand, der er nævnt i artikel 5 i Rådets forordning (EF) nr. 1290/2005 af 21. juni 2005 om finansiering af den fælles landbrugspolitik<sup>(1)</sup>, bør der oprettes et netværk for landdistriktudvikling på EF-plan.
- (53) Der bør indføres bestemmelser om, hvordan de disponible ressourcer skal fordeles. Disse ressourcer bør være i overensstemmelse med de finansielle overslag for perioden 2007-2013. Det samlede beløb til landdistriktudvikling bør fordeles årligt. Det bør i væsentlig grad kunne koncentreres om de regioner, der er støtteberettigede under konvergensmålet.
- (54) Der bør indføres bestemmelser, således at Rådet kan fastsætte beløbet for Fællesskabets støtte til landdistriktudvikling under denne forordning for perioden 1. januar 2007 til 31. december 2013, dets årlige fordeling og minimumsbeløbet, der er forbeholdt regioner, som er omfattet af konvergensmålet i overensstemmelse med de finansielle overslag for perioden 2007-2013 og den interinstitutionelle aftale om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren for samme periode.
- (55) De årlige bevillinger, som en medlemsstat får tildelt via fondene med henblik på konvergensmålet, bør for så vidt angår de midler, der kommer fra EUGFL, Udviklingssektionen, strukturfondene, Samhørighedsfonden og det finansielle instrument til udvikling af fiskeriet<sup>(2)</sup>, have en øvre grænse, som fastsættes ud fra, hvilke forudsætninger den har for at udnytte dem.
- (56) For at nå frem til en vejledende fordeling af de forpligtelsesbevillinger, der er til rådighed for medlemsstaterne, bør der opstilles kriterier efter en objektiv og gennemsigtig metode.
- (57) Ud over disse beløb bør medlemsstaterne tage hensyn til beløb i henhold til artikel 12, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1290/2005.
- (58) De bevillinger, som er til rådighed via fondene, bør indeksreguleres med en fast koefficient med henblik på programmeringen.
- (59) Satsen for ELFUL's bidrag til programmeringen af landdistriktudviklingen bør fastsættes i forhold til de offentlige udgifter i medlemsstaterne under hensyntagen til prioriteringen af arealforvaltning og miljø, situationen i de regioner, der er omfattet af konvergensmålet, og den prioritet, der tillægges Leader-metoden.
- (60) For at afhjælpe de særlig vanskelige forhold og strukturproblemer inden for landbrugs- og skovbrugsaktiviteter og ved at tilføre landbrugs- og skovbrugsprodukter merværdi som følge af afsides beliggenhed, økarakter eller fjern placering og af landbrugsøkonomiens afhængighed af et begrænset antal landbrugsprodukter, samt for at fremme en stærk landdistriktudviklingspolitik bør der gælde særlige bestemmelser for visse foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne og hensigtsmæssige medfinansierings-satser fra ELFUL i regionerne i den yderste periferi, som omhandlet i traktaten, og på de øer, der er omfattet af Rådets forordning (EØF) nr. 2019/93 af 19. juli 1993 om særlige foranstaltninger for visse landbrugsprodukter til fordel for de mindre øer i Det Ægæiske Hav<sup>(3)</sup>.
- (61) I overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, men med forbehold af visse undtagelser, bør der foreligge nationale regler for, hvilke udgifter der er støtteberettigede.

(2) Rådets forordning (EF) nr. 1263/1999 af 21.6.1999 om Det Finansielle Instrument til Udvikling af Fiskeriet (EFT L 161 af 26.6.1999, s. 54).

(3) EFT L 184 af 27.7.1993, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 1782/2003.

(1) EUT L 209 af 11.8.2005, s. 1.

- (62) For at sikre, at ELFUL's støtte bliver virkningsfuld og retfærdig og giver bæredygtige resultater, bør der være bestemmelser, som garanterer, at investeringsrelaterede operationer får varig virkning, og at fonden ikke udnyttes til konkurrenceforvridning.
- (63) Den decentraliserede gennemførelse af aktioner, som ELFUL er involveret i, bør være ledsaget af garantier for kvalitet, resultater, forsvarlig økonomisk forvaltning og kontrol.
- (64) Medlemsstaterne bør træffe foranstaltninger til at garantere, at forvaltnings- og kontrolsystemerne fungerer godt. Med henblik herpå er det nødvendigt at fastlægge de almindelige principper og basisfunktionerne for ethvert forvaltnings- og kontrolsystem. Der skal derfor fortsat udpeges en enkelt forvaltningsmyndighed, og det skal fastslås, hvilket ansvarsområde den skal have.
- (65) Der bør føres korrekt tilsyn med det enkelte landdistriktudviklingsprogram af et tilsynsudvalg, baseret på en fælles tilsyns- og evalueringsramme, der fastlægges og anvendes i partnerskab med medlemsstaterne for effektivt at kunne opfylde landdistriktudviklingens særlige behov.
- (66) Effektiviteten og virkningen af aktioner, som ELFUL er involveret i, afhænger også af en bedre evaluering baseret på den fælles tilsyns- og evalueringsramme. Programmerne bør navnlig evalueres for så vidt angår deres udarbejdelse, gennemførelse og afslutning.
- (67) For at partnerskabet kan fungere effektivt og fremme Fællesskabets indsats, bør informationsspredningen være den størst mulige. De myndigheder, der forvalter programmerne, har et ansvar på dette punkt.
- (68) Der bør kunne ydes støtte fra medlemsstaterne til landdistriktudvikling i henhold til denne forordning uden Fællesskabets medfinansiering. I betragtning af denne støttes økonomiske virkning og for at sikre overensstemmelse med foranstaltninger, hvortil der kan ydes støtte fra Fællesskabet, og for tillige at forenkle procedurerne, bør der indføres særlige regler for statsstøtte, også under hensyntagen til erfaringerne med gennemførelsen af forordning (EF) nr. 1257/1999. Desuden bør medlemsstaterne bemyndiges til at yde statsstøtte for at bidrage til finansieringen af landdistriktudvikling, som der ydes fællesskabsstøtte til, efter en procedure, ifølge hvilken statsstøtten i overensstemmelse med bestemmelserne i denne forordning anmeldes som led i programmeringen.
- (69) Der skal vedtages bestemmelser for at lette overgangen fra den eksisterende støtteordning til den nye støtteordning for udvikling af landdistrikterne.
- (70) Den nye støtteordning, der er fastsat i denne forordning, afløser den eksisterende støtteordning. Forordning (EF) nr. 1257/1999 skal derfor ophæves fra 1. januar 2007 med undtagelse af visse bestemmelser vedrørende ugunstigt stillede områder, som ophæves på et senere tidspunkt.
- (71) De foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af denne forordning, skal vedtages i henhold til Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen <sup>(1)</sup>.
- (72) Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg har afgivet udtalelse <sup>(2)</sup>.
- (73) Regionsudvalget har afgivet udtalelse <sup>(3)</sup>—

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

## AFSNIT I

### MÅL OG ALMINDELIGE BESTEMMELSER OM BISTAND

#### KAPITEL I

#### ANVENDELSESOMRÅDE

#### OG DEFINITIONER

#### Artikel 1

#### Anvendelsesområde

Ved denne forordning:

- 1) fastsættes der almindelige bestemmelser for Fællesskabets støtte til udvikling af landdistrikterne finansieret gennem ELFUL, som er oprettet ved forordning (EF) nr. 1290/2005
- 2) fastlægges de mål, som politikken for landdistriktudvikling skal medvirke til at opfylde
- 3) fastlægges landdistriktudviklingspolitikens strategiske kontekst, herunder metoden til fastsættelse af Fællesskabets strategiske retningslinjer for landdistriktudvik-

<sup>(1)</sup> EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

<sup>(2)</sup> Udtalelse af 9.3.2005 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

<sup>(3)</sup> Udtalelse af 23.2.2005 (EUT C 164 af 5.7.2005, s. 18).



lingspolitikken (i det følgende benævnt »Fællesskabets strategiske retningslinjer«) og de nationale strategiplaner

- 4) defineres de højt prioriterede mål for og foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne
- 5) fastsættes der regler om partnerskab, programmering, evaluering, økonomisk forvaltning, tilsyn og kontrol på grundlag af en ansvarsfordeling mellem medlemsstaterne og Kommissionen.

## Artikel 2

### Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- a) »programmering«: den tilrettelæggelse, beslutningstagning og finansiering, der finder sted i flere faser for over en flerårig periode at gennemføre Fællesskabets og medlemsstaternes fælles indsats for at realisere ELFUL's prioriterede mål
- b) »region«: regional enhed svarende til niveau 1 eller 2 i nomenklaturen for statistiske regionale enheder (NUTS 1- og 2-niveau), jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1059/2003 af 26. maj 2003 om indførelse af en fælles nomenklatur for regionale enheder (NUTS) <sup>(1)</sup>
- c) »akse«: en sammenhængende gruppe foranstaltninger med specifikke mål, der direkte følger af deres gennemførelse og bidrager til et eller flere af målene i artikel 4
- d) »foranstaltning«: et sæt operationer, der bidrager til gennemførelsen af en akse som omhandlet i artikel 4, stk. 2
- e) »operation«: et projekt, en kontrakt, en ordning eller en anden aktion, som er udvalgt i henhold til kriterier, der er fastsat for det pågældende landdistriktudviklingsprogram, og gennemføres af en eller flere modtagere, hvorved det gøres muligt at realisere de i artikel 4 omhandlede mål
- f) »fælles tilsyns- og evalueringsramme«: generelle regler, som er opstillet af Kommissionen og medlemsstaterne, og som indeholder et begrænset antal fælles indikatorer

for udgangssituationen og den økonomiske styring af programmerne samt disses output, resultater og virkninger

- g) »lokal udviklingsstrategi«: et sammenhængende sæt operationer til opfyldelse af lokale mål og behov, som gennemføres i partnerskab på det relevante niveau
- h) »modtager«: en operatør, et organ eller en virksomhed, i offentligt eller privat regi, med ansvar for at gennemføre operationer eller modtage støtte
- i) »offentlige udgifter«: ethvert offentligt bidrag til finansiering af operationer, der hidrører fra statens budget, regionale og lokale myndigheders budgetter eller De Europæiske Fællesskabers budget og lignende udgifter. Ethvert bidrag til finansiering af operationer, der hidrører fra budgettet for offentligretlige organer eller sammenslutninger af en eller flere regionale eller lokale myndigheder eller et eller flere offentligretlige organer som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter <sup>(2)</sup>, betragtes som et offentligt bidrag.
- j) »konvergensmål«: målet for aktionen for de mindst udviklede medlemsstater og regioner i henhold til fællesskabslovgivningen vedrørende Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Den Europæiske Socialfond (CESF) og Samhørighedsfonden for perioden fra 1. januar 2007 til 31. december 2013.

## KAPITEL II

### OPGAVER OG MÅL

#### Artikel 3

#### Opgaver

ELFUL skal bidrage til at fremme en bæredygtig udvikling af landdistrikterne i hele Fællesskabet som supplement til den fælles landbrugspolitik, markeds- og indkomststøttepolitikker, samhørighedspolitikken og den fælles fiskeripolitik.

<sup>(1)</sup> EUT L 154 af 21.6.2003, s. 1.

<sup>(2)</sup> EFT L 134 af 30.4.2004, p. 114.

*Artikel 4***Mål**

1. Støtten til udvikling af landdistrikterne skal bidrage til at opfylde følgende mål:
  - a) forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne gennem støtte til omstrukturering, udvikling og innovation
  - b) forbedring af miljøet og landskabet gennem støtte til arealforvaltning
  - c) forbedring af livskvaliteten i landdistrikterne og tilskyndelse til diversificering af den økonomiske aktivitet.
2. Målene i stk. 1 skal gennemføres ved hjælp af de fire akser, der er fastlagt i afsnit IV.

## KAPITEL III

**BISTANDSPRINCIPPER***Artikel 5***Komplementaritet, sammenhæng og overensstemmelse**

1. ELFUL skal supplere nationale, regionale og lokale aktioner, som bidrager til Fællesskabets prioriteter.
2. Kommissionen og medlemsstaterne sørger for, at bistanden fra ELFUL og medlemsstaterne er i overensstemmelse med Fællesskabets aktiviteter, politik og prioriteter. Bistanden fra ELFUL skal navnlig være i overensstemmelse med målene for økonomisk og social samhørighed og fællesskabsinstrumentet til støtte for fiskeriet.
3. Denne overensstemmelse skal skabes ved hjælp af Fællesskabets strategiske retningslinjer, jf. artikel 9, den nationale strategiplan, jf. artikel 11, landdistriktudviklingsprogrammerne, jf. artikel 15, og Kommissionens rapport, jf. artikel 14.
4. Kommissionen og medlemsstaterne sørger inden for deres respektive ansvarsområder for at koordinere bistanden fra de forskellige fonde, EFRU, ESF, Samhørighedsfonden og interventioner fra Den Europæiske Investeringsbank (EIB) og andre finansielle fællesskabsinstrumenter til støtte for fiskeriet.
5. Der skal også være overensstemmelse med de foranstaltninger, der finansieres af Den Europæiske Garantifond for Landbruget.

6. Der ydes ingen støtte efter denne forordning til ordninger, der er støtteberettigede i henhold til fælles markedsordninger, med forbehold for eventuelle undtagelser, der skal fastlægges efter proceduren i artikel 90, stk. 2.

7. Medlemsstaterne sørger for, at operationer, der finansieres af ELFUL, er i overensstemmelse med traktaten og de retsakter, der er vedtaget i henhold til den.

*Artikel 6***Partnerskab**

1. Bistanden fra ELFUL ydes i nært samarbejde (i det følgende benævnt »partnerskab«) mellem Kommissionen og medlemsstaten og med de myndigheder og organer, som medlemsstaten har udpeget efter nationale regler og praksis, herunder:

- a) de kompetente regionale og lokale myndigheder og andre kompetente offentlige myndigheder
- b) arbejdsmarkedets parter og økonomiske interesseorganisationer
- c) andre relevante organer, der repræsenterer civilsamfundet, ikke-statslige organisationer, herunder miljøorganisationer, og organer, som er ansvarlige for at fremme ligestilling mellem mænd og kvinder.

Medlemsstaten udpeger de mest repræsentative partnere på nationalt, regionalt og lokalt plan og inden for de økonomiske, sociale, miljømæssige eller andre kredse (i det følgende benævnt »partnere«). Medlemsstaten sørger for generelt og effektivt at inddrage alle relevante organer efter nationale regler og praksis under hensyn til det nødvendige i at fremme ligestilling mellem mænd og kvinder og bæredygtig udvikling ved integrering af krav om beskyttelse og forbedring af miljøet.

2. Partnerskabet gennemføres under behørig hensyntagen til de institutionelle, retlige og økonomiske beføjelser, der tilkommer hver enkelt kategori af partnere som defineret i stk. 1.

3. Partnerskabet deltager i forberedelsen af og tilsynet med den nationale strategiplan og i forberedelsen og gennemførelsen af, tilsynet med og evalueringen af landdistriktudviklingsprogrammerne. Medlemsstaterne inddrager de enkelte partnere i hver programmeringsetape under behørig hensyntagen til den frist, der er fastsat for de forskellige etaper.

## Artikel 7

**Subsidiaritet**

Medlemsstaterne har ansvaret for at gennemføre landdistriktudviklingsprogrammerne på det rette territoriale niveau i overensstemmelse med deres egne institutionelle ordninger i overensstemmelse med denne forordning.

## Artikel 8

**Ligestilling mellem mænd og kvinder og ikke-forskelsbehandling**

Medlemsstaterne og Kommissionen fremmer ligestilling mellem mænd og kvinder og sikrer, at forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering hindres på alle programgennemførelsens forskellige stadier.

Disse stadier omfatter udformning, gennemførelse, tilsyn og evaluering.

## AFSNIT II

**STRATEGI FOR UDVIKLING AF LANDDISTRIKTERNE**

## KAPITEL I

**FÆLLESSKABETS STRATEGISKE RETNINGSLINJER**

## Artikel 9

**Indhold og vedtagelse**

1. Rådet vedtager fællesskabsstrategiske retningslinjer for politikken vedrørende udvikling af landdistrikterne for programmeringsperioden fra 1. januar 2007 til 31. december 2013 på baggrund af de prioriteter for politikken, der er fastsat på fællesskabsplan.

Disse strategiske retningslinjer fastsætter på fællesskabsplan de strategiske prioriteter for landdistriktudviklingen i programmeringsperioden med henblik på implementeringen af de i denne forordning omhandlede akser.

2. En beslutning om Fællesskabets strategiske retningslinjer vedtages efter proceduren i traktatens artikel 37 senest den 20. februar 2006. Beslutningen offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

## Artikel 10

**Revision**

For at tage hensyn til navnlig større ændringer i Fællesskabets prioriteter kan Fællesskabets strategiske retningslinjer revideres.

## KAPITEL II

**NATIONAL STRATEGIPLAN**

## Artikel 11

**Indhold**

1. Den enkelte medlemsstat forelægger en national strategiplan, der angiver prioriteterne for ELFUL's og den pågældende medlemsstats indsats under hensyntagen til Fællesskabets strategiske retningslinjer, deres specifikke målsætninger, bidraget fra ELFUL og de øvrige finansieringskilder.

2. Den nationale strategiplan skal sikre, at fællesskabsstøtten til landdistriktudvikling er i overensstemmelse med Fællesskabets strategiske retningslinjer, og at der er sammenhæng mellem Fællesskabets nationale og regionale prioriteter. Den nationale strategiplan skal danne grundlag for tilrettelæggelsen af ELFUL-programmeringen. Den gennemføres ved hjælp af landdistriktudviklingsprogrammerne.

3. Hver national strategiplan skal indeholde følgende:

- a) en evaluering af den økonomiske, sociale og miljømæssige situation og potentialet for udvikling
- b) den valgte strategi for Fællesskabets og den pågældende medlemsstats fælles indsats, hvoraf det fremgår, at der er overensstemmelse mellem de trufne valg og Fællesskabets strategiske retningslinjer

- c) de tematiske og territoriale prioriteter for landdistriktudviklingen inden for hver akse, herunder de vigtigste kvantificerede mål og de relevante tilsyns- og evalueringsindikatorer
- d) en liste over landdistriktudviklingsprogrammerne til gennemførelse af den nationale strategiplan og en vejledende tildeling fra ELFUL til hvert program, herunder de beløb, der er nævnt i artikel 12, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1290/2005
- e) midlerne til koordinering med den fælles landbrugs- og fiskeripolitikens øvrige instrumenter, EFRU, ESF, Samhørighedsfonden, fællesskabsinstrumentet til støtte for fiskeriet og EIB
- f) hvis det er relevant, det budget, der er til rådighed til opfyldelse af konvergensmålet
- g) en beskrivelse af ordningerne med angivelse af det beløb, der er afsat til oprettelse af det nationale landdistriktnetværk som omhandlet i artikel 66, stk. 3, og artikel 68.

#### Artikel 12

#### Udarbejdelse

1. Hver medlemsstat udarbejder en national strategiplan efter, at Fællesskabets strategiske retningslinjer er vedtaget.

Denne plan udarbejdes i henhold til medlemsstaternes institutionelle ordninger i snævert samarbejde med partnerne, jf. artikel 6. Den opstilles i snævert samarbejde med Kommissionen og skal dække perioden fra 1. januar 2007 til 31. december 2013.

2. Den enkelte medlemsstat sender Kommissionen sin nationale strategiplan, inden den forelægger sine landdistriktudviklingsprogrammer.

#### KAPITEL III

#### STRATEGISK TILSYN

#### Artikel 13

#### Sammenfattende rapport fra medlemsstaterne

1. For første gang i 2010 og derefter senest den 1. oktober hvert andet år sender hver medlemsstat Kommissionen en

sammenfattende rapport om, hvor langt den er nået med gennemførelsen af sin nationale strategiplan og opfyldelsen af sine mål, og hvordan dette har bidraget til at gennemføre Fællesskabets strategiske retningslinjer. Den sidste sammenfattende rapport sendes senest 1. oktober 2014.

2. Rapporten skal opsummere de foregående års statusrapporter, jf. artikel 82 og bl.a. indeholde følgende:

- a) en redegørelse for, hvilke resultater der er opnået med landdistriktudviklingsprogrammerne i forhold til indikatorerne i den nationale strategiplan
- b) resultaterne af de løbende evalueringsaktiviteter for hvert program.

3. Uanset stk. 1 kan medlemsstaterne, når det gælder samlede programmer, jf. artikel 15, stk. 2, inden for den i artikel 82 fastsatte frist i de deri omhandlede årlige statusrapporter medtage elementerne i denne artikels stk. 2.

#### Artikel 14

#### Rapport fra Kommissionen

1. For første gang i 2011 og derefter i starten af hvert andet år forelægger Kommissionen en rapport, der sammenfatter den vigtigste udvikling og de vigtigste tendenser og udfordringer i forbindelse med gennemførelsen af de nationale strategiplaner og EF's strategiske retningslinjer. Den sidste rapport fra Kommissionen forelægges i starten af 2015.

Denne rapport baseres på Kommissionens analyse og vurdering af medlemsstaternes sammenfattende rapporter, jf. artikel 13, og alle andre foreliggende oplysninger. Den skal nævne de foranstaltninger, som medlemsstaterne og Kommissionen har truffet eller skal træffe for at foretage en tilfredsstillende opfølgning af rapportens konklusioner.

2. Kommissionens rapport sendes til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget.

## AFSNIT III

**PROGRAMMERING**

## KAPITEL I

**PROGRAMMERINGENS INDHOLD***Artikel 15***Landdistriktudviklingsprogrammer**

1. ELFUL's indsats i medlemsstaterne foregår via landdistriktudviklingsprogrammer. Ved disse programmer gennemføres en strategi for udvikling af landdistrikterne ved hjælp af et sæt foranstaltninger, der er grupperet efter de akser, som er fastlagt i afsnit IV, og til hvis gennemførelse der vil blive ansøgt om støtte fra ELFUL.

Hvert landdistriktudviklingsprogram skal dække en periode mellem 1. januar 2007 og 31. december 2013.

2. En medlemsstat kan enten forelægge et samlet program for hele sit område eller et sæt regionale programmer.

3. Medlemsstater med regionale programmer kan også forelægge en national ramme med fælles elementer til disse programmer til godkendelse.

*Artikel 16***Programmernes indhold**

Hvert landdistriktudviklingsprogram skal indeholde følgende:

a) en analyse af situationen for så vidt angår stærke og svage sider, den strategi, der er valgt til imødegåelse af svagheder, og den i artikel 85 nævnte forhåndsevaluering

b) en begrundelse for de valgte højt prioriterede mål under hensyntagen til EF's strategiske retningslinjer og den nationale strategiplan samt de forventede virkninger i henhold til forhåndsevalueringen

c) oplysninger om de akser og de foranstaltninger, der foreslås for hver enkelt akse, og en beskrivelse af dem, herunder de specifikke, verificerbare mål og de indikatorer, der er nævnt i artikel 81, og som gør det muligt at måle programmets forløb og effektivitet

d) en finansieringsplan med to tabeller:

— en tabel over det samlede planlagte bidrag fra ELFUL pr. år, jf. artikel 69, stk. 4 og 5. Hvis det er relevant, skal finansieringsplanen særskilt under ELFUL's samlede bidrag angive bevillingerne til de regioner, der er omfattet af konvergensmålet. Det planlagte årlige bidrag fra ELFUL skal være foreneligt med de finansielle overslag

— en tabel, der for hele programmeringsperioden viser det samlede planlagte EF-bidrag og de modsvarende nationale offentlige midler til hver akse, satsen for ELFUL's bidrag til hver akse og det beløb, der er afsat til teknisk bistand. Hvis det er relevant, skal denne tabel også særskilt angive det planlagte bidrag fra ELFUL til de regioner, der er omfattet af konvergensmålet, og de modsvarende nationale offentlige midler

e) til orientering en vejledende fordeling af de oprindelige beløb pr. foranstaltning efter offentlige og private udgifter

f) hvis det er relevant, en tabel over yderligere national finansiering for hver akse, jf. artikel 89

g) de oplysninger, der er nødvendige for vurderingen i henhold til konkurrencereglerne, og, hvis det er relevant, en liste over støtteordninger, der er tilladt i henhold til traktatens artikel 87, 88 og 89 til brug for programmernes gennemførelse

h) oplysninger om komplementariteten med de foranstaltninger, der finansieres via den fælles landbrugspolitik og øvrige instrumenter, via samhørighedspolitikken og via fællesskabsinstrumentet til støtte for fiskeriet

- i) en redegørelse for, hvordan programmet skal gennemføres, herunder:

KAPITEL II

**UDARBEJDELSE, GODKENDELSE OG REVISION**

- i) medlemsstatens udpegning af alle de myndigheder, der er fastsat i artikel 74, stk. 2, og til orientering en sammenfattende beskrivelse af forvaltnings- og kontrolstrukturen

Artikel 18

**Udarbejdelse og godkendelse**

- ii) en beskrivelse af tilsyns- og evalueringssystemerne og af tilsynsudvalgets sammensætning

1. Landdistriktudviklingsprogrammerne udarbejdes af medlemsstaterne i snævert samarbejde med partnerne, jf. artikel 6.

- iii) de bestemmelser, som skal garantere offentlig omtale af programmet

2. Medlemsstaterne forelægger Kommissionen et forslag til hvert landdistriktudviklingsprogram med de i artikel 16 nævnte oplysninger.

- j) udpegningen af de nævnte partnere og resultaterne af høringerne af disse partnere.

3. Kommissionen vurderer de foreslåede programmer på grundlag af deres overensstemmelse med Fællesskabets strategiske retningslinjer, den nationale strategiplan og denne forordning.

Artikel 17

Hvis Kommissionen ikke mener, at et landdistriktudviklingsprogram er i overensstemmelse med Fællesskabets strategiske retningslinjer, den nationale strategiplan eller denne forordning, anmoder den medlemsstaten om at revidere det foreslåede program.

**Ligevægt mellem målene**

4. Det enkelte landdistriktudviklingsprogram godkendes efter proceduren i artikel 90, stk. 2.

Artikel 19

1. Fællesskabets økonomiske bidrag til hvert af de i artikel 4 nævnte tre mål skal mindst omfatte 10 % af ELFUL's samlede bidrag til programmet for akse 1 og 3, jf. henholdsvis afdeling 1 og 3 i kapitel I, afsnit IV, og mindst omfatte 25 % af ELFUL's samlede bidrag til programmet for akse 2, jf. afdeling 2 i kapitel I, afsnit IV. For så vidt angår programmerne for de franske oversøiske departementer skal Fællesskabets økonomiske bidrag til akse 2 være 10 %.

**Revision**

2. Mindst 5 % af ELFUL's samlede bidrag til programmet forbeholdes akse 4, jf. afdeling 4 i kapitel I, afsnit IV. Dette beløb bidrager til procentsatserne i stk. 1. For Den Tjekkiske Republik, Estland, Cypern, Letland, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slovenien og Slovakiet kan Fællesskabets økonomiske mindstebidrag for akse 4 på 5 % indføres gradvist over programmeringsperioden, således at mindst 2,5 % i gennemsnit af ELFUL's samlede bidrag forbeholdes akse 4.

1. Landdistriktudviklingsprogrammerne tages op til fornyet gennemgang, og medlemsstaten tilpasser i givet fald og efter samtykke fra tilsynsudvalget disse for den resterende del af perioden. I disse revisioner tages der hensyn til evalueringresultaterne og Kommissionens rapporter, navnlig for at styrke eller justere den måde, hvorpå der tages højde for Fællesskabets højt prioriterede mål.

2. Kommissionen vedtager, efter anmodning fra en medlemsstat om revision af landdistriktudviklingsprogrammer, en beslutning efter proceduren i artikel 90, stk. 2. Ændringer, der kræver godkendelse ved en beslutning fra Kommissionen, bestemmes efter proceduren i artikel 90, stk. 2.

## AFSNIT IV

**STØTTE TIL LANDDISTRIKTUDVIKLING**

## KAPITEL I

**AKSER**

## AFDELING I

## Akse 1

**Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne**

## Artikel 20

**Foranstaltninger**

Støtte til at forbedre landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne skal vedrøre:

- a) foranstaltninger, der har til formål at fremme viden og forbedre det menneskelige potentiale gennem:
  - i) aktioner for erhvervsuddannelse og information, herunder formidling af videnskabelig viden og innovativ praksis, af personer inden for landbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren
  - ii) etablering af unge landbrugere
  - iii) førtidspensionering af landbrugere og arbejdstagere inden for landbruget
  - iv) landbrugeres og skovbrugeres anvendelse af rådgivningstjenester
  - v) oprettelse af drifts-, vikar- og rådgivningstjenester for landbrugere samt rådgivningstjenester for skovbrugere
- b) foranstaltninger, der har til formål at omstrukturere og udvikle det fysiske potentiale og fremme innovation gennem:
  - i) modernisering af landbrugsbedrifter
- c) foranstaltninger, der har til formål at forbedre landbrugsproduktionens og landbrugsprodukternes kvalitet gennem:
  - i) bistand til landbrugerne, så de kan tilpasse sig strenge normer baseret på fællesskabslovgivningen
  - ii) støtte til landbrugere, der deltager i ordninger for fødevarerets kvalitet
  - iii) støtte til producentsammenslutninger med henblik på informations- og markedsføringsaktiviteter vedrørende produkter, der er omfattet af ordninger for fødevarerets kvalitet
- d) overgangsforanstaltninger for Den Tjekkiske Republik, Estland, Cypern, Letland, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slovenien og Slovakiet, for så vidt angår:
  - i) støtte til semisubsistenslandbrugsbedrifter under omstrukturering
  - ii) støtte til oprettelse af producentsammenslutninger.
- ii) forbedring af skovens økonomiske værdi
- iii) forøgelse af landbrugs- og skovbrugsprodukters værdi
- iv) samarbejde om udvikling af nye produkter, processer og teknologier i landbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren
- v) forbedring og udvikling af infrastruktur af betydning for udviklingen og tilpasningen af landbrug og skovbrug
- vi) genopretning af landbrugets produktionspotentiale efter skader som følge af naturkatastrofer og indførelse af passende forebyggende aktioner

## Underafdeling 1

**Betingelser for foranstaltninger, der tager sigte på at fremme viden og forbedre det menneskelige potentiale***Artikel 21***Aktioner for erhvervsuddannelse og information**

Støtte i henhold til artikel 20, litra a), nr. i), omfatter ikke kurser eller praktik, som indgår i den normale landbrugs- og skovbrugsuddannelse på sekundærtrinet eller derover.

*Artikel 22***Etablering af unge landbrugere**

1. Støtte i henhold til artikel 20, litra a), nr. ii), ydes til personer, der:

- a) er under 40 år gamle og etablerer sig på en landbrugsbedrift for første gang som driftsleder
- b) har tilstrækkelige faglige kvalifikationer og faglig kompetence
- c) forelægger en forretningsplan for udviklingen af deres landbrugsaktiviteter.

2. Støtten ydes op til det maksimumsbeløb, der er fastsat i bilaget.

*Artikel 23***Førtidspensionering**

1. Støtte i henhold til artikel 20, litra a), nr. iii), ydes til:

- a) landbrugere, der beslutter at ophøre med at drive landbrug for at overdrage bedriften til andre landbrugere
- b) arbejdstagere i landbruget, der efter overdragelse af bedriften beslutter at ophøre endeligt med at arbejde inden for landbruget.

2. En overdrager skal:

- a) være mindst 55 år, men endnu ikke have nået den normale pensionsalder på tidspunktet for overdragelsen,

eller være højst ti år yngre end den normale pensionsalder i den pågældende medlemsstat på tidspunktet for overdragelsen

- b) ophøre endeligt med al kommerciel landbrugsvirksomhed

- c) have drevet landbrug i de sidste ti år forud for overdragelsen.

3. En overtager skal:

- a) efterfølge overdrageren ved at etablere sig som fastsat i artikel 22 eller

- b) være en landbruger på under 50 år eller en privatretlig juridisk person og overtage den landbrugsbedrift, som overdrageren har frigjort, for at udvide landbrugsbedriften.

4. En arbejdstager i landbruget skal:

- a) være mindst 55 år, men endnu ikke have nået den normale pensionsalder, eller være højst ti år yngre end den normale pensionsalder i den pågældende medlemsstat

- b) i de forudgående fem år have anvendt mindst halvdelen af sin arbejdstid på landbrugsarbejde som medhjælpende familiemedlem eller som arbejdstager i landbruget

- c) have været beskæftiget på overdragerens bedrift i en periode, der mindst svarer til to års fuldtidsbeskæftigelse, i de sidste fire år forud for overdragerens førtidspensionering

- d) være tilsluttet en social sikringsordning.

5. Der må højst ydes støtte til førtidspensionering i 15 år for overdrageren og for arbejdstageren. Støtten må ikke udbetales, efter at overdrageren er fyldt 70 år, og efter at arbejdstageren har nået normal pensionsalder.

Hvis medlemsstaten udbetaler alderspension til en overdrager, ydes støtten til førtidspensionering som et tillæg, der beregnes under hensyntagen til den nationale alderspensions størrelse.

6. Det højest mulige støttebeløb er fastsat i bilaget.



## Artikel 24

**Anvendelse af rådgivningstjenester**

1. Støtte i henhold til artikel 20, litra a), nr. iv), ydes for at hjælpe landbrugere og skovbrugere med at dække omkostningerne ved brug af rådgivningstjenester for generelt at opnå bedre resultater på bedriften.

Rådgivningstjenesten til landbrugerne skal mindst omfatte:

- a) de lovgivningsbestemte forvaltningskrav og de i artikel 4 og 5 i, samt i bilag III og IV til forordning (EF) nr. 1782/2003 fastsatte betingelser for god landbrugs- og miljø-mæssig stand
- b) standarder for sikkerhed på arbejdspladsen baseret på fællesskabslovgivningen.

2. Støtten til anvendelse af rådgivningstjenester må ikke overskride de grænser, der er fastsat i bilaget.

## Artikel 25

**Oprettelse af drifts-, vikar- og rådgivningstjenester**

Støtte i henhold til artikel 20, litra a), nr. v), ydes for at dække omkostningerne ved oprettelsen af drifts-, vikar- og rådgivningstjenester for landbrugere og rådgivningstjenester for skovbrugere og nedsættes gradvis over en periode på højst fem år fra oprettelsen.

## Underafdeling 2

**Betingelser for foranstaltninger, der tager sigte på at omstrukturere og udvikle det fysiske potentiale samt fremme innovation**

## Artikel 26

**Modernisering af landbrugsbedrifter**

1. Støtte i henhold til artikel 20, litra b), nr. i), ydes til materielle og/eller immaterielle investeringer:

- a) der generelt forbedrer landbrugsbedriftens resultater, og
- b) der følger fællesskabsreglerne for den pågældende investering.

Hvis investeringerne foretages for at opfylde fællesskabsnormerne, kan støtten kun ydes til de investeringer, der

foretages for at opfylde en nyligt indført fællesskabsnorm. I så fald kan der bevilges en overgangsperiode til opfyldelse af normen på højst 36 måneder fra den dato, hvor normen bliver obligatorisk for landbrugsbedriften.

Der kan, når unge landbrugere modtager støtte i henhold til artikel 20, litra a), nr. ii), ydes støtte til investeringer med henblik på opfyldelse af gældende fællesskabsregler, når det er fastlagt i forretningsplanen, jf. artikel 22, stk. 1, litra c). Overgangsperioden, inden for hvilken reglerne skal opfyldes, må ikke overstige 36 måneder fra oprettelsesdatoen.

2. Støtten må ikke overstige den maksimumssats, der er fastsat i bilaget.

## Artikel 27

**Forbedring af skovenes økonomiske værdi**

1. Investeringsstøtte i henhold til artikel 20, litra b), nr. ii), ydes til skove, der ejes af privatpersoner eller sammenslutninger heraf eller af kommuner eller sammenslutninger heraf. Denne begrænsning gælder ikke for tropiske og subtropiske skove og træbevoksede arealer på Azorerne, Madeira, De Kanariske Øer, de mindre øer i Det Ægæiske Hav jf. forordning (EØF) nr. 2019/93 og i de franske oversøiske departementer.

2. Investeringerne skal være baseret på skovforvaltningsplaner for skovbrugsbedrifter over en vis størrelse som fastsat af medlemsstaterne i deres programmer.

3. Støtten må ikke overstige den maksimumssats, der er fastsat i bilaget.

## Artikel 28

**Forøgelse af værdien af landbrugs- og skovbrugsprodukter**

1. Støtte i henhold til artikel 20, litra b), nr. iii), ydes til materielle og/eller immaterielle investeringer:

- a) der generelt forbedrer virksomhedens resultater
- b) der vedrører
  - forarbejdning og/eller afsætning af produkter, som er omfattet af traktatens bilag I, undtagen fiskerivarer, og af skovbrugsprodukter, og/eller

- udvikling af nye produkter, processer og teknologier i forbindelse med produkter, som er omfattet af traktatens bilag I, med undtagelse af fiskerivarer, og i forbindelse med skovbrugsprodukter og

- c) der følger fællesskabsreglerne for den pågældende investering.

Hvis investeringerne foretages for at opfylde fællesskabsnormerne, kan støtten kun ydes til de investeringer, der foretages af mikrovirksomheder som omhandlet i stk. 2 for at overholde en nyligt indført fællesskabsnorm. I så fald kan der bevilges en overgangsperiode til opfyldelse af normen på højst 36 måneder fra den dato, hvor normen bliver obligatorisk for virksomheden.

2. Støtten må ikke overstige den maksimumssats, der er fastsat i bilaget.

3. Støtte i henhold til stk. 1 med maksimumssats ydes kun til mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder, jf. Kommissionens henstilling 2003/361/EF<sup>(1)</sup>. For så vidt angår Azorerne, Madeira, De Kanariske Øer, de mindre øer i Det Ægæiske Hav, jf. forordning (EØF) nr. 2019/93 og de franske oversøiske departementer gælder der for maksimumssatsen ingen begrænsninger med hensyn til størrelse. For så vidt angår virksomheder, som ikke er omfattet af artikel 2, stk. 1, i den pågældende henstilling, og som har mindre end 750 ansatte eller en omsætning på mindre end 200 mio. EUR, halveres den maksimale støtteintensitet. For så vidt angår skovbrug begrænses støtten til mikrovirksomheder.

Støtten ydes ikke til kriseramte virksomheder jf. Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder<sup>(2)</sup>.

#### Artikel 29

### Samarbejde om udvikling af nye produkter, processer og teknologier i landbrugs-, fødevare- og skovbrugssektoren

1. Støtte i henhold til artikel 20, litra b), nr. iv), ydes til fremme af samarbejdet mellem primærproducenter inden for landbrug og skovbrug, forarbejdningsindustrien og/eller tredjeparter.

2. Støtten skal bidrage til at dække omkostningerne relateret til samarbejdet.

<sup>(1)</sup> EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36.

<sup>(2)</sup> EUT C 244 af 1.10.2004, s. 2.

#### Artikel 30

### Infrastruktur af betydning for udviklingen og tilpasningen af landbrug og skovbrug

Støtte i henhold til artikel 20, litra b), nr. v), ydes navnlig for operationer, der skal give adgang til landbrugs- og skovarealer, og operationer for jordfordeling og -forbedring, energiforsyning og vandforvaltning.

#### Underafdeling 3

### Betingelser for foranstaltninger, der tager sigte på at forbedre landbrugsproduktionens og landbrugsprodukternes kvalitet

#### Artikel 31

### Opfyldelse af regler baseret på fællesskabslovgivningen

1. Støtte i henhold til artikel 20, litra c), nr. i), skal bidrage til at dække de omkostninger og det indkomsttab, der opstår for landbrugere, som skal anvende regler inden for miljøbeskyttelse, folkesundhed, dyre- og plantesundhed, dyrevelfærd og sikkerhed på arbejdspladsen.

Disse regler skal være nyindført i national lovgivning til gennemførelse af fællesskabsret og indebære nye forpligtelser eller restriktioner i landbruget, som har betydelig indvirkning på de typiske driftsomkostninger, og som vedrører et betydeligt antal landbrugere.

2. Støtten ydes på årsbasis i form af en fast, midlertidig og gradvis aftagende støtte i højst fem år fra den dato, hvor reglen bliver obligatorisk i henhold til fællesskabslovgivningen. Støtten må ikke overstige det maksimumsbeløb, der er fastsat i bilaget.

#### Artikel 32

### Landbrugeres deltagelse i ordninger for fødevarekvalitet

1. Støtte i henhold til artikel 20, litra c), nr. ii):

- a) må kun omfatte landbrugsprodukter til konsum
- b) er bestemt for EF-ordninger for fødevarekvalitet eller ordninger, som er godkendt af medlemsstaterne, og som opfylder præcise kriterier, der skal fastlægges efter proceduren i artikel 90, stk. 2; ordninger, hvis eneste

formål er at skærpe kontrollen af, at strenge regler i henhold til fællesskabslovgivningen eller national lovgivning overholdes, er ikke støtteberettigede

Artikel 35

- c) udbetales som et årligt incitament, hvis niveau fastlægges ud fra de normerede omkostninger ved deltagelse i ordninger, hvortil der ydes støtte, i en periode på højst fem år.
2. Støtten må ikke overstige det maksimumsbeløb, der er fastsat i bilaget.

Artikel 33

### Oplysnings- og markedsføringsaktiviteter

Støtte i henhold til artikel 20, litra c), nr. iii), skal vedrøre produkter, der er omfattet af støtten til kvalitetsordninger som omhandlet i artikel 32. Støtten må ikke overstige den maksimumssats, der er fastsat i bilaget.

Underafdeling 4

### Betingelser for overgangsforanstaltninger

Artikel 34

### Delvis selvforsynende landbrug

1. Støtte i henhold til artikel 20, litra d), nr. i), til landbrugsbedrifter, der hovedsagelig producerer til eget forbrug, men også sælger en del af deres produktion («delvis selvforsynende landbrugsbedrifter»), ydes til landbrugere, der forelægger en forretningsplan.
2. Efter tre år skal det vurderes, i hvilket omfang den i stk. 1 nævnte forretningsplan er blevet gennemført.
3. Støtten udbetales i form af et fast beløb op til det maksimumsbeløb, der er anført i bilaget, i en periode på højst fem år.
4. Støtten ydes for ansøgninger, som er godkendt senest den 31. december 2013.

### Producentsammenslutninger

1. Støtte i henhold til artikel 20, litra d), nr. ii), ydes for at gøre det lettere at oprette og administrere producentsammenslutninger, hvis formål er:
- a) at tilpasse medlemmernes produktion til markedskravene
- b) i fællesskab at markedsføre varer, herunder forberedelse til salg, centralisering af salg og levering til grossister
- c) at fastsætte fælles regler for produktionsinformation, især med hensyn til høst og disponibilitet.
2. Støtten ydes i form af et fast beløb, som udbetales i årlige rater de første fem år efter datoen for producentsammenslutningens godkendelse. Støtten beregnes på grundlag af producentsammenslutningens årlige, afsatte produktion og må ikke overskride de lofter, der er fastsat i bilaget.
3. Støtten ydes til producentsammenslutninger, der officielt er anerkendt af medlemsstatens ansvarlige myndighed senest den 31. december 2013.

AFDELING 2

Akse 2

### Forbedring af miljøet og landskabet

Artikel 36

### Foranstaltninger

Støtten ifølge denne afdeling vedrører:

- a) foranstaltninger for bæredygtig anvendelse af landbrugsarealer gennem:
- i) betalinger for naturbetingede ulemper til landbrugere i bjergområder

- ii) betalinger til landbrugere i andre områder med ulemper end bjergområder

Underafdeling 1

**Betingelser for foranstaltninger, der tager sigte på bæredygtig anvendelse af landbrugsarealer**

- iii) Natura 2000-betalinger og betalinger i forbindelse med direktiv 2000/60/EF

Artikel 37

- iv) betalinger for miljøvenligt landbrug

**Betalinger for naturbetingede ulemper i bjergområder og betalinger i andre områder med ulemper**

- v) betalinger for dyrevelfærd

1. Betalinger i henhold til artikel 36, litra a), nr. i) og ii), ydes på årsbasis pr. ha udnyttet landbrugsareal jf. Kommissionens beslutning 2000/115/EF af 24. november 1999 om definitionerne af kendetegn, lister over landbrugsprodukter, undtagelsen fra definitionerne og om regioner og områder i forbindelse med undersøgelserne af landbrugsbedriftenes struktur <sup>(1)</sup>.

- vi) støtte til ikke-produktive investeringer

Betalingerne skal udgøre en kompensation for landbrugernes ekstraomkostninger og indkomsttab som følge af ulemperne for landbrugsproduktionen i det pågældende område.

- b) foranstaltninger for bæredygtig anvendelse af skovbrugsarealer gennem:

2. Betalingerne ydes til landbrugere, som forpligter sig til at drive landbrug i områder, der er udpeget i henhold til artikel 50, stk. 2 og 3, i mindst fem år fra den første betaling.

- i) første skovrejsning på landbrugsarealer

3. Betalingerne fastsættes på et niveau mellem det minimums- og maksimumsbeløb, der er fastsat i bilaget.

- ii) første etablering af skovlandbrugssystemer på landbrugsarealer

Betalinger, som ligger over maksimumsbeløbet, kan bevilges i behørigt begrundede tilfælde, forudsat at gennemsnitsbeløbet for alle disse betalinger på medlemsstatsniveau ikke overstiger dette maksimumsbeløb.

- iii) første skovrejsning på andre arealer end landbrugsarealer

4. Over et minimumsareal pr. bedrift, som skal angives i programmet, skal betalingerne være degressive.

- iv) Natura 2000-betalinger

Artikel 38

- v) betalinger for miljøvenligt skovbrug

**Natura 2000-betalinger og betalinger i forbindelse med direktiv 2000/60/EF**

- vi) genetablering af potentialet i skovbruget og indførelse af forebyggende aktioner

1. Støtte i henhold til artikel 36, litra a), nr. iii), ydes til landbrugerne på årsbasis pr. ha udnyttet landbrugsareal for at kompensere for omkostninger og indkomsttab som følge af

- vii) støtte til ikke-produktive investeringer.

<sup>(1)</sup> EFT L 38 af 12.2.2000, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 2139/2004 (EUT L 369 af 16.12.2004, s. 26).

ulemper i de pågældende områder i forbindelse med gennemførelsen af direktiv 79/409/EØF, 92/43/EØF og 2000/60/EF.

2. Støtten må ikke overstige det maksimumsbeløb, der er fastsat i bilaget. For betalinger i forbindelse med direktiv 2000/60/EF fastsættes de nærmere regler, herunder maksimale støttebeløb, efter proceduren i artikel 90, stk. 2.

#### Artikel 39

### Betalinger for miljøvenligt landbrug

1. Medlemsstaterne stiller støtte i henhold til artikel 36, litra a), nr. iv), til rådighed på hele deres område i overensstemmelse med de specifikke behov.

2. Betalinger for miljøvenligt landbrug ydes til landbrugere, som frivilligt påtager sig en forpligtelse om at drive miljøvenligt landbrug. Når det er behørigt begrundet for at nå mål på miljøområdet, kan der ydes betalinger for miljøvenligt landbrug til andre arealforvaltere.

3. Betalinger for miljøvenligt landbrug ydes kun for forpligtelser, der er mere vidtgående end de relevante obligatoriske normer i henhold til artikel 4 og 5 i og bilag III og IV til forordning (EF) nr. 1782/2003 og minimumskrav til brug af gødningsstoffer og plantebeskyttelsesmidler samt andre relevante obligatoriske krav, der er fastsat i national lovgivning og anført i programmet.

Forpligtelserne skal som hovedregel efterleves i en periode på mellem fem og syv år. Hvis det er nødvendigt og velbegrundet, fastlægges der efter proceduren i artikel 90, stk. 2, en længere periode for særlige former for forpligtelser.

4. Betalingerne ydes på årsbasis og skal dække ekstraomkostninger og indkomstab som følge af den påtagne forpligtelse. Om nødvendigt kan de også dække transaktionsomkostninger.

Modtagerne kan, hvis det er relevant, udvælges ved udbud efter resultatbaserede kriterier for økonomi og miljø.

Støtten må ikke overstige det maksimumsbeløb, der er fastsat i bilaget.

5. Støtten kan med henblik på bevarelse af genetiske ressourcer i landbruget ydes til operationer, der ikke er omfattet af bestemmelserne i stk. 1-4.

#### Artikel 40

### Betalinger for dyrevelfærd

1. Betalinger for dyrevelfærd i henhold til artikel 36, litra a), nr. v), ydes til landbrugere, som frivilligt påtager sig forpligtelser på dyrevelfærdsområdet.

2. Betalinger for dyrevelfærd ydes kun for forpligtelser, der er mere vidtgående end de relevante obligatoriske normer i henhold til artikel 4 i og bilag III til forordning (EF) nr. 1782/2003 og andre relevante obligatoriske krav, der er fastsat i national lovgivning og anført i programmet.

Forpligtelserne skal som hovedregel efterleves i en periode på mellem fem og syv år. Hvis det er nødvendigt og velbegrundet, fastlægges der efter proceduren i artikel 90, stk. 2, en længere periode for særlige former for forpligtelser.

3. Betalingerne ydes på årsbasis og skal dække ekstraomkostninger og indkomstab som følge af de påtagne forpligtelser. Om nødvendigt kan de også dække transaktionsomkostninger.

Støtten må ikke overstige det maksimumsbeløb, der er fastsat i bilaget.

#### Artikel 41

### Ikke-produktive investeringer

Støtte i henhold til artikel 36, litra a), nr. vi), ydes til:

a) investeringer, som er forbundet med opfyldelsen af forpligtelser, der er påtaget som led i foranstaltningen i henhold til artikel 36, litra a), nr. iv), eller andre landbrugsmiljømålsætninger

b) investeringer på bedriften, som for offentligheden øger herlighedsværdien af et Natura 2000-område eller andre områder af høj natur- og landskabsværdi, som skal udpeges i programmet.

## Underafdeling 2

**Betingelser for foranstaltninger, der tager sigte på bæredygtig anvendelse af skovbrugsarealer**

## Artikel 42

**Generelle betingelser**

1. Støtte i henhold til denne underafdeling ydes kun til skove og træbevoksede arealer, der ejes af private ejere eller sammenslutninger heraf eller af kommuner eller sammenslutninger heraf. Denne begrænsning gælder ikke for tropiske og subtropiske skove og træbevoksede arealer på Azorerne, Madeira, De Kanariske Øer, de mindre øer i Det Ægæiske Hav, jf. forordning (EØF) nr. 2019/93 og i de franske oversøiske departementer.

Denne begrænsning gælder ikke for støtten i henhold til artikel 36, litra b), nr. i), iii), vi) og vii).

2. De foranstaltninger, der i henhold til denne underafdeling foreslås for områder, som i forbindelse med Fællesskabets aktion for beskyttelse mod skovbrande er klassificeret som høj- eller mellemrisikozoner, skal være i overensstemmelse med de skovbeskyttelsesplaner, som medlemsstaterne har udarbejdet for disse områder.

## Artikel 43

**Første skovrejsning på landbrugsarealer**

1. Støtte i henhold til artikel 36, litra b), nr. i), dækker kun et eller flere af følgende elementer:

- a) etableringsomkostninger
- b) en årlig præmie pr. tilplantet hektar til dækning af omkostningerne ved vedligeholdelse i højst fem år
- c) en årlig hektarpræmie for at bidrage til at dække indkomsttabet som følge af skovrejsning i en periode på højst 15 år for landbrugere eller sammenslutninger heraf, som dyrkede jorden før skovrejsningen, eller for enhver anden fysisk eller privatretlig juridisk person.

2. Støtte til skovrejsning på landbrugsarealer, der ejes af offentlige myndigheder, dækker kun etableringsomkostningerne. Hvis det landbrugsareal, der skal tilplantes med træer, forpagtes af en fysisk eller privatretlig juridisk person, kan der ydes en årlig præmie som omhandlet i stk. 1.

3. Der ydes ikke støtte til skovrejsning på landbrugsarealer:

- a) til landbrugere, der får støtte til førtidspensionering
- b) ved tilplantning med juletræer.

For hurtigtvoksende arter i kort omdrift ydes der kun støtte til etableringsomkostningerne.

4. Støtten til landbrugere eller andre fysiske eller privatretlig juridiske personer må ikke overstige de maksimumsgrænser, der er fastsat i bilaget.

## Artikel 44

**Første etablering af skovlandbrugssystemer på landbrugsarealer**

1. Støtte i henhold til artikel 36, litra b), nr. ii), ydes til landbrugere, som indfører skovlandbrugssystemer, der kombinerer ekstensive land- og skovbrugssystemer. Støtten dækker etableringsomkostningerne.

2. Skovlandbrugssystemer er arealanvendelsessystemer, hvor der dyrkes træer og samtidig drives landbrug på samme areal.

3. Juletræer og hurtigtvoksende arter i kort omdrift er udelukket fra støtte.

4. Støtten må ikke overstige den maksimumssats, der er fastsat i bilaget.

## Artikel 45

**Første skovrejsning på andre arealer end landbrugsarealer**

1. Støtte i henhold til artikel 36, litra b), nr. iii), til skovrejsning på arealer, der ikke er støtteberettigede i henhold til artikel 36, litra b), nr. i), dækker etableringsomkostningerne. Når der er tale om landbrugsarealer, hvor dyrkning er opgivet, dækker støtten også den årlige præmie, der er nævnt i artikel 43, stk. 1, litra b).

2. Der ydes ikke støtte ved tilplantning med juletræer.

3. Når der ydes støtte til etableringsomkostninger til fysiske og privatretlige juridiske personer, må denne ikke overstige den maksimumssats, der er fastsat i bilaget.

## Artikel 46

**Natura 2000-betalinger**

Støtte i henhold til artikel 36, litra b), nr. iv), ydes på årsbasis pr. ha skov til private skovejere eller sammenslutninger heraf for at kompensere for omkostninger og indkomsttab som følge af restriktionerne på anvendelsen af skove og andre træbevoksede arealer som følge af gennemførelse af direktiv 79/409/EØF og 92/43/EØF i det pågældende område. Støtten fastsættes på et niveau mellem det minimumsbeløb og det maksimumsbeløb, der er fastsat i bilaget.

## Artikel 47

**Betalinger for miljøvenligt skovbrug**

1. Betalinger for miljøvenligt skovbrug i henhold til artikel 36, litra b), nr. v), ydes pr. ha skov til modtagere, der frivilligt forpligter sig til at drive miljøvenligt skovbrug. Disse betalinger ydes kun for forpligtelser, der er mere vidtgående end de relevante obligatoriske krav.

Forpligtelserne skal som hovedregel efterleves i en periode på mellem fem og syv år. Hvis det er nødvendigt og velbegrundet, fastlægges der efter proceduren i artikel 90, stk. 2, en længere periode for særlige former for forpligtelser.

2. Betalingerne skal dække ekstraomkostninger og indkomsttab som følge af den påtagne forpligtelse. Støtten fastsættes på et niveau mellem det minimumsbeløb og det maksimumsbeløb, der er fastsat i bilaget.

## Artikel 48

**Genetablering af potentialet i skovbruget og indførelse af forebyggende aktioner**

1. Støtte i henhold til artikel 36, litra b), nr. vi), ydes til genetablering af skovbrugspotentialet, der er blevet skadet ved naturkatastrofer og brand, og til indførelse af forebyggende aktioner.

2. Forebyggende aktioner mod brand skal vedrøre skove, som medlemsstaterne i deres skovbeskyttelsesplaner har klassificeret som skove med stor eller mellemstor brandrisiko.

## Artikel 49

**Ikke-produktive investeringer**

Støtte i henhold til artikel 36, litra b), nr. vii), ydes til investeringer i skove:

- a) der foretages for at opfylde forpligtelser, som er påtaget i henhold til den i artikel 36, litra b), nr. v), omhandlede foranstaltning eller andre miljømålsætninger
- b) der forøger det pågældende områdes skoves og træbevoksede arealers herlighedsværdi for offentligheden.

## Underafdeling 3

**Udpegning af områder**

## Artikel 50

**Områder, der kan komme i betragtning**

1. Medlemsstaterne udpeger under hensyntagen til stk. 2-5 i nærværende artikel de områder, som kan komme i betragtning til de i artikel 36, litra a), nr. i), ii) og iii), samt litra b), nr. i), iii), iv) og vi) i samme artikel omhandlede betalinger.

2. For at komme i betragtning til betalingerne i henhold til artikel 36, litra a), nr. i), skal bjergområder være kendetegnet ved stærkt begrænsede muligheder for at udnytte jorden og betydeligt større omkostninger ved at dyrke den af følgende grunde:

- a) Højden over havet resulterer i meget vanskelige klimaforhold, der afkorter vækstperioden væsentligt.
- b) I en lavere højde skråner terrænet i størstedelen af området så meget, at der ikke kan benyttes maskiner, eller at der kræves meget dyrt specialudstyr, eller der er tale om en kombination af disse to faktorer, der hver især resulterer i en mindre alvorlig ulempe, men som tilsammen indebærer en tilsvarende ulempe.

Områder nord for den 62. breddegrad og visse tilstødende områder skal betragtes som bjergområder.

3. For at komme i betragtning til betalingerne i henhold til artikel 36, litra a), nr. ii), skal andre områder end de i stk. 2 nævnte bjergområder være karakteriseret ved følgende:

- a) være præget af betydelige naturbetingede ulemper, navnlig ringe jordproduktivitet eller dårlige klimaforhold, medens opretholdelse af ekstensivt landbrug samtidig er vigtigt for arealforvaltningen, eller
- b) være præget af særlige ulemper, medens arealforvaltningen samtidig bør fortsætte for at bevare eller forbedre miljøet, bevare landskabet og opretholde områdets turistpotentiale, eller for at sikre kystlinjen.

Hvad angår områder, der er præget af særlige ulemper, jf. litra b), skal omfatte landbrugsområder, der er homogene, for så vidt angår de naturlige produktionsforhold, og de må tilsammen højst udgøre 10 % af den pågældende medlemsstats areal.

4. Medlemsstaterne skal i programmerne i henhold til særlige bestemmelser, som skal fastlægges efter proceduren i artikel 90, stk. 2:

- bekræfte den foreliggende afgrænsning, jf. stk. 2 og stk. 3, litra b), eller ændre den, eller
- afgrænse de områder, der er omhandlet i stk. 3, litra a).

5. Natura 2000-landbrugsområder, der er udpeget i henhold til direktiv 79/409/EØF og 92/43/EØF, og landbrugsområder, der er omfattet af vandområdeplaner i henhold til direktiv 2000/60/EF, kommer i betragtning til betalingerne i henhold til artikel 36, litra a), nr. iii).

6. Områder, hvor skovrejsning er hensigtsmæssig af hensyn til miljøet, såsom beskyttelse mod erosion eller udvidelse af skovressourcerne for at bidrage til at mindske klimaændringer, kommer i betragtning til betalingerne i henhold til artikel 36, litra b), nr. i) og iii).

7. Natura 2000-skovområder, der er udpeget i henhold til direktiv 79/409/EØF og 92/43/EØF, kommer i betragtning til betalingerne i henhold til artikel 36, litra b), nr. iv).

8. Skovområder med mellemstor til stor brandrisiko kommer i betragtning til betalingerne i henhold til artikel 36,

litra b), nr. vi), med hensyn til aktioner til forebyggelse af brand.

#### Underafdeling 4

### Overholdelse af normer

#### Artikel 51

### Nedsættelse af eller udelukkelse fra betalinger

1. Hvis modtagere, der får betalinger i henhold til artikel 36, litra a), nr. i) til v), og litra b), nr. i), iv) og v), ikke på hele bedriften overholder de obligatoriske krav i henhold til artikel 4 og 5 i og bilag III og IV til forordning (EF) nr. 1782/2003 som følge af en handling eller undladelse, som direkte kan tilskrives dem, nedsættes det samlede beløb af de betalinger, der skal foretages i det kalenderår, hvor den manglende overholdelse forekommer, eller der foretages slet ingen betalinger.

Den i første afsnit omhandlede nedsættelse eller annullering af betalinger finder også anvendelse i de tilfælde, hvor betalingsmodtagere jf. artikel 36, litra a), nr. iv), som følge af en handling eller en udeladelse, der direkte kan tilskrives dem, ikke på hele bedriften overholde de i artikel 39, stk. 3, omhandlede minimumskrav til anvendelse af gødningsstoffer og plantebeskyttelsesmidler.

2. Den i stk. 1 omhandlede nedsættelse eller annullering af betalinger finder ikke anvendelse i overgangsperioden på normer, for hvilke der er bevilget en overgangsperiode i henhold til artikel 26, stk. 1, litra b).

3. Uanset stk. 1 er de obligatoriske krav, der skal opfyldes af modtagere i medlemsstater, der anvender den generelle arealbetalingsordning i artikel 143b i forordning (EF) nr. 1782/2003, kravene i nævnte forordnings artikel 5 og bilag IV.

4. De nærmere regler for nedsættelse og udelukkelse fastsættes efter proceduren i artikel 90, stk. 2. Der tages i den forbindelse hensyn til, hvor alvorlig eller omfattende den manglende overholdelse er, hvilke konsekvenser den får, og hvor ofte den er forekommet.

5. Stk. 1-4 finder ikke anvendelse på artikel 39, stk. 5.



## AFDELING 3

## Underafdeling 1

## Akse 3

**Livskvaliteten i landdistrikterne og diversificering af økonomien**

## Artikel 52

**Foranstaltninger**

Støtte i henhold til denne afdeling ydes til:

- a) foranstaltninger til diversificering af økonomien i landdistrikterne omfattende:
  - i) diversificering til ikke-landbrugsaktiviteter
  - ii) støtte til oprettelse og udvikling af mikrovirksomheder for at fremme iværksætterkultur og udvikle den økonomiske struktur
  - iii) fremme af turismen
- b) foranstaltninger til forbedring af livskvaliteten i landdistrikterne omfattende:
  - i) basale tjenester for økonomi og befolkning i landdistrikterne
  - ii) fornyelse og udvikling af landsbyer
  - iii) bevarelse og opgradering af landdistrikternes natur- og kulturarv
- c) en uddannelses- og informationsforanstaltning for økonomiske aktører inden for de områder, der er omfattet af akse 3
- d) en kompetenceudviklings- og informationskampagneforanstaltning med henblik på udarbejdelse og gennemførelse af en lokal udviklingsstrategi.

**Betingelser for foranstaltningerne til diversificering af økonomien i landdistrikterne**

## Artikel 53

**Diversificering til ikke-landbrugsaktiviteter**

Støttemodtageren efter artikel 52, litra a), nr. i), skal være medlem af landbrugshusholdningen.

## Artikel 54

**Støtte til oprettelse og udvikling af virksomheder**

Støtte i henhold til artikel 52, litra a), nr. ii), ydes kun til mikrovirksomheder som defineret i henstilling 2003/361/EF.

## Artikel 55

**Fremme af turismen**

Støtte i henhold til artikel 52, litra a), nr. iii), ydes til følgende:

- a) infrastruktur i mindre omfang såsom informationscentre og opsætning af skilte ved seværdigheder
- b) rekreativ infrastruktur såsom infrastruktur, der giver adgang til naturområder, og overnatningsmuligheder i mindre målestok
- c) udvikling og/eller markedsføring af turisttjenester med relation til turisme i landdistrikter.

## Underafdeling 2

**Betingelser for foranstaltningerne til forbedring af livskvaliteten i landdistrikterne**

## Artikel 56

**Basale tjenester for erhvervslivet og befolkningen i landdistrikterne**

Støtte i henhold til artikel 52, litra b), nr. i), ydes til oprettelse af basale tjenester, herunder kulturelle aktiviteter og fritidsaktiviteter for en landsby eller gruppe af landsbyer og dermed forbunden infrastruktur af beskedent omfang.

*Artikel 57***Bevarelse og opgradering af natur- og kulturværdien i landdistrikterne**

Støtte i henhold til artikel 52, litra b), nr. iii), dækker:

- a) udarbejdelse af beskyttelses- og forvaltningsplaner for Natura 2000-lokaliteter og andre områder med høj natur- og landskabsværdi; miljøbevidsthedsaktioner og investeringer i forbindelse med bevarelse, genopretning og opgradering af naturarven og udvikling af områder med høj naturværdi
- b) undersøgelser og investeringer, der er forbundet med bevarelse, genoprettelse og opgradering af kulturværdien såsom landsbyers og landlige områders kulturelle træk.

## Underafdeling 3

**Uddannelse, kompetenceudvikling og informationskampagne***Artikel 58***Uddannelse og information**

Støtte i henhold til artikel 52, litra c), ydes ikke til kurser eller praktisk uddannelse, der indgår i normale uddannelsesprogrammer eller -systemer på gymnasieniveau eller derover.

*Artikel 59***Kompetenceudvikling, informationskampagne og gennemførelse**

Støtte i henhold til artikel 52, litra d), ydes til:

- a) undersøgelser af det pågældende område
- b) foranstaltninger til spredning af information om området og den lokale udviklingsstrategi
- c) uddannelse af personale, der deltager i udarbejdelsen og gennemførelsen af en lokal udviklingsstrategi
- d) PR-arrangementer og videreuddannelse af personer med ledelsesfunktioner
- e) gennemførelse med hjælp af andre offentlig-private partnerskaber end dem, der er omhandlet i artikel 62, stk. 1, litra b), af den lokale udviklingsstrategi, der

omfatter en eller flere af foranstaltningerne i artikel 52, litra a), b) og c).

## Underafdeling 4

**Gennemførelse af akser***Artikel 60***Afgrænsning**

Hvis en foranstaltning, der henhører under denne afdeling, tager sigte på operationer, som også er berettigede til støtte via et andet fællesskabsstøtteinstrument, herunder strukturfondene og fællesskabsinstrumentet til støtte for fiskeriet, anfører medlemsstaten i hvert enkelt program kriterierne for afgrænsning af de operationer, der støttes af ELFUL, og de operationer, der støttes via det andet fællesskabsstøtteinstrument.

## AFDELING 4

## Akse 4

**Leader***Artikel 61***Definition af Leader-metoden**

Leader-metoden omfatter mindst følgende elementer:

- a) områdebaserede lokale udviklingsstrategier for veldefinerede subregionale landdistrikter
- b) lokale partnerskaber mellem den offentlige og den private sektor (i det følgende benævnt »lokale aktionsgrupper«)
- c) en bottom-up-strategi med beslutningskompetence til lokale aktionsgrupper hvad angår udarbejdelsen og gennemførelsen af lokale udviklingsstrategier
- d) tværsektoriel udformning og gennemførelse af strategien baseret på et samvirke mellem aktører og projekter inden for forskellige sektorer i den lokale økonomi
- e) gennemførelse af innovative strategier
- f) gennemførelse af samarbejdsprojekter
- g) netværkssamarbejde mellem lokale partnerskaber.

## Artikel 62

**Lokale aktionsgrupper**

1. En partnerskabsbaseret lokal udviklingsstrategi gennemføres af lokale aktionsgrupper, som opfylder følgende betingelser:

- a) De skal foreslå en integreret lokal udviklingsstrategi, der mindst er baseret på elementerne i artikel 61, litra a)-d) og litra g), og være ansvarlige for dens gennemførelse.
- b) De skal enten bestå af en gruppe, som allerede kommer i betragtning til initiativer henhørende under Leader II <sup>(1)</sup> eller Leader+ <sup>(2)</sup>, eller som opfylder kravene i forbindelse med Leader-metoden, eller være en ny gruppe, der repræsenterer partnere fra de forskellige lokalt baserede socioøkonomiske sektorer i det pågældende område. Når det gælder beslutningstagningen, skal arbejdsmarkedets parter og økonomiske interesseorganisationer samt andre repræsentanter for civilsamfundet som f.eks. landbrugere, kvinder i landdistrikterne, unge og deres foreninger, mindst udgøre 50 % af det lokale partnerskab.
- c) De skal vise, at de evner at udforme og gennemføre en udviklingsstrategi for området.

2. Forvaltningsmyndigheden sikrer, at de lokale aktionsgrupper enten udvælger en administrativ og økonomisk hovedaktør til at administrere offentlige midler og sørge for, at partnerskabet fungerer tilfredsstillende, eller slutter sig sammen i en retligt anerkendt fælles struktur, som garanterer, at partnerskabet fungerer tilfredsstillende, og at offentlige midler kan administreres korrekt.

3. Det område, som strategien omfatter, skal være sammenhængende og have en tilstrækkelig kritisk masse for så vidt angår menneskelige, finansielle og økonomiske ressourcer til at støtte en bæredygtig udviklingsstrategi.

4. De lokale aktionsgrupper vælger de projekter, der skal finansieres i henhold til strategien. De kan også vælge samarbejdsprojekter.

<sup>(1)</sup> Kommissionens meddelelse til medlemsstaterne om retningslinjerne for de globaltilskud eller integrerede operationelle programmer, med henblik på hvilke medlemsstaterne opfordres til at indgive støtteansøgninger i forbindelse med et EF-initiativ for udvikling af landdistrikterne (Leader II) (EFT C 180 af 1.7.1994, s. 48).

<sup>(2)</sup> Kommissionens meddelelse til medlemsstaterne af 14.4.2000 om retningslinjer for EU-initiativet vedrørende udvikling af landdistrikterne (Leader+) (EFT C 139 af 18.5.2000, s. 5). Senest ændret ved Kommissionens meddelelse om ændring af meddelelse til medlemsstaterne af 14.4.2000 om retningslinjerne for EU-initiativet vedrørende udvikling af landdistrikterne (Leader+) (EUT C 294 af 4.12.2003, s. 11).

## Artikel 63

**Foranstaltninger**

Støtten under Leader-aksen ydes til:

- a) at gennemføre lokale udviklingsstrategier som nævnt i artikel 62, stk. 1, litra a), for at nå målene for en eller flere af de tre andre akser, der er fastlagt i afdeling 1, 2 og 3
- b) at gennemføre samarbejdsprojekter med relation til de mål, der udvælges i henhold til litra a)
- c) at drive den lokale aktionsgruppe, udvikle kompetence og gennemføre informationstiltag i området som omhandlet i artikel 59.

## Artikel 64

**Gennemførelse af lokale strategier**

Hvis de operationer, der gennemføres i henhold til den lokale strategi, svarer til de foranstaltninger, der i denne forordning er fastlagt for de andre akser, gælder de relevante betingelser i henhold til afdeling 1, 2 og 3.

## Artikel 65

**Samarbejde**

1. Støtte i henhold til artikel 63, litra b), ydes til projekter for samarbejde mellem to eller flere områder eller projekter for tværnationalt samarbejde.

Ved »samarbejde mellem to eller flere områder« forstås samarbejde inden for en medlemsstat. Ved »tværnationalt samarbejde« forstås samarbejde mellem områder i flere medlemsstater og med områder i tredjelande.

2. Der ydes kun støtte til udgifter, som vedrører Fællesskabets område.

3. Artikel 64 gælder også for samarbejdsprojekter.

## KAPITEL II

## TEKNISK BISTAND

## Artikel 66

**Finansiering af teknisk bistand**

1. I henhold til artikel 5 i forordning 1290/2005 kan ELFUL på Kommissionens initiativ og/eller på egne vegne anvende op til 0,25 % af sin årlige tildeling til at finansiere foranstaltninger vedrørende forberedelse, tilsyn, administrativ støtte, evaluering og kontrol. Disse aktioner gennemføres i henhold til artikel 53, stk. 2, i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget<sup>(1)</sup> samt eventuelt andre bestemmelser i nævnte forordning og i gennemførelsesbestemmelser hertil, som finder anvendelse på denne form for budgetgennemførelse.

2. På medlemsstaternes initiativ kan ELFUL for hvert enkelt landdistriktudviklingsprogram finansiere aktiviteterne vedrørende forberedelse og forvaltning af, tilsyn med, evaluering og kontrol af samt information om programbistanden.

Op til 4 % af det samlede beløb til hvert program kan afsættes til disse aktiviteter.

3. Inden for den i stk. 2 fastsatte grænse afsættes der et beløb til oprettelse og drift af det i artikel 68 omhandlede nationale netværk for landdistrikterne.

Medlemsstater med regionale programmer kan forelægge et specifikt program til oprettelse og drift af deres nationale netværk for landdistrikterne til godkendelse.

De nærmere regler for oprettelse og drift af det nationale netværk for landdistrikterne fastsættes efter proceduren i artikel 90, stk. 2.

## Artikel 67

**Europæisk netværk for landdistriktudvikling**

I overensstemmelse med artikel 66, stk. 1, oprettes der et europæisk netværk for landdistriktudvikling med henblik på netværkssamarbejde mellem nationale netværk, organisationer

og administrationer, der er involveret i landdistriktudviklingen på fællesskabsniveau.

Formålet med netværket er:

- a) at indsamle, analysere og sprede information om fællesskabsforanstaltninger for landdistriktudvikling
- b) at indsamle og sprede information om og konsolidere god praksis for landdistriktudvikling på fællesskabsniveau
- c) at informere om udviklingen i landdistrikterne i Fællesskabet og i tredjelande
- d) at tilrettelægge møder og seminarer på fællesskabsniveau for dem, der er aktivt involveret i udviklingen af landdistrikterne
- e) at oprette og drive ekspertnetværk for at lette udvekslingen af ekspertise og støtte gennemførelsen og evalueringen af politikken for landdistriktudvikling
- f) at støtte de nationale netværk og tværnationale samarbejdsinitiativer.

## Artikel 68

**Nationale landdistriktnetværk**

1. Hver medlemsstat opretter et nationalt landdistriktnetværk, der grupperer de organisationer og administrationer, som er involveret i landdistriktudvikling.

2. Det i artikel 66, stk. 3, første afsnit, omhandlede beløb bruges til:

- a) de strukturer, der er nødvendige for at drive netværket
- b) en aktionsplan, der mindst omfatter følgende aktiviteter: identifikation og analyse af god overførbar praksis og oplysninger herom, netværksforvaltning, tilrettelæggelse af udveksling af erfaring og knowhow, udarbejdelse af uddannelsesprogrammer for lokale aktionsgrupper under etablering og teknisk bistand til samarbejde mellem to eller flere områder og tværnationalt samarbejde.

<sup>(1)</sup> EFT L 248 af 16.9.2002, p. 1.

## AFSNIT V

## ELFUL'S BIDRAG

## Artikel 69

**Midler og deres fordeling**

1. Det finansielle referencegrundlag for Fællesskabets støtte til landdistriktudvikling under denne forordning for perioden fra 1. januar 2007 til 31. december 2013, dets årlige fordeling og minimumsbeløbet, der er forbeholdt regioner, som er omfattet af konvergensmål, fastsættes af Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen i overensstemmelse med de finansielle overslag for perioden 2007-2013 og den interinstitutionelle aftale om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren for samme periode.
2. 0,25 % af de i stk. 1 nævnte midler afsættes til Kommissionen til teknisk bistand, jf. artikel 66, stk. 1.
3. Med henblik på programmering og efterfølgende opførelse i De Europæiske Fællesskabers almindelige budget indekseres de i stk. 1 nævnte beløb med 2 % om året.
4. Kommissionen foretager en årlig fordeling pr. medlemsstat af de i stk. 1 nævnte beløb efter fradrag af det beløb, der er angivet i stk. 2 under hensyntagen til:
  - a) de beløb, der er forbeholdt regioner, som er omfattet af konvergensmålet
  - b) tidligere resultater og
  - c) særlige situationer og behov baseret på objektive kriterier.
5. Ud over de beløb, der er angivet i stk. 4, tager medlemsstaterne ved programmeringen hensyn til de beløb, der opstår ved graduering, jf. artikel 12, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1290/2005.
6. Kommissionen sørger for, at de samlede årlige tildelinger til en medlemsstat i henhold til denne forordning fra den del af ELFUL, der stammer fra EUGFL, Udviklingssektionen, samt fra EFRU, samhørighedsfonden og ESF i henhold til fællesskabslovgivningen om disse fonde for perioden 1. januar 2007 til 31. december 2013, inklusive bidraget fra EFRU i henhold til fællesskabslovgivningen om det europæiske

naboskabsinstrument, fra førtiltrædelsesinstrumentet i henhold til fællesskabslovgivningen om dette instrument og fra det finansielle instrument til udvikling af fiskeriet, der bidrager til konvergensmålet, ikke overstiger 4 % af medlemsstatens BNP som anslået på tidspunktet for vedtagelsen af den interinstitutionelle aftale om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren.

## Artikel 70

**ELFUL's bidrag**

1. I beslutningen om godkendelse af et landdistriktudviklingsprogram fastsættes det maksimale bidrag fra ELFUL til hver akse inden for en fleksibilitetstærskel, som fastsættes efter proceduren i artikel 90, stk. 2. I de relevante tilfælde skal bevillingerne til de regioner, der er omfattet af konvergensmålet, klart angives i beslutningen.
2. ELFUL's bidrag beregnes på grundlag af de støtteberettigede offentlige udgifter.
  3. Satsen for ELFUL's bidrag fastlægges for hver akse.
    - a) Når der er tale om akse 1 (konkurrenceevne) og akse 3 (diversificering og livskvalitet) samt teknisk bistand i henhold til artikel 66, stk. 2, gælder følgende lofter:
      - i) 75 % af de støtteberettigede offentlige udgifter i de regioner, der er omfattet af konvergensmålet
      - ii) 50 % af de støtteberettigede offentlige udgifter i de øvrige regioner.
    - b) Når der er tale om akse 2 (forbedring af miljøet og landskabet) og akse 4 (Leader), gælder følgende lofter:
      - i) 80 % af de støtteberettigede offentlige udgifter i de regioner, der er omfattet af konvergensmålet
      - ii) 55 % af de støtteberettigede offentlige udgifter i de øvrige regioner.

Minimumssatsen for ELFUL's bidrag på aksenniveau er 20 %.

4. Uanset lofterne i stk. 3 kan ELFUL's bidrag forhøjes til 85 % for programmerne for regionerne i den yderste periferi og for de mindre øer i Det Ægæiske Hav, jf. forordning (EØF) nr. 2019/93.

5. For medlemsstater, der vælger et specifikt program i henhold til artikel 66, stk. 3, andet afsnit, fastsættes loftet for ELFUL's bidrag til 50 % af de støtteberettigede offentlige udgifter.

6. Foranstaltninger for teknisk bistand, der træffes på Kommissionens initiativ eller på dens vegne, kan finansieres med 100 %.

7. Udgifter, der medfinansieres af ELFUL, må ikke medfinansieres af bidrag fra strukturfondene, Samhørighedsfonden eller noget andet EF-finansieringsinstrument.

De må kun medfinansieres under en enkelt akse under landdistriktudviklingsprogrammet. Hvis en operation falder ind under foranstaltninger under mere end en akse, finansieres udgifterne under den dominerende akse.

8. Offentlige udgifter til støtte til virksomheder må ikke overskride de støttegrænser, der er fastsat for statsstøtte, medmindre andet er fastsat i denne forordning.

#### Artikel 71

##### Støtteberettigede udgifter

1. Medmindre andet fremgår af artikel 39, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1290/2005, kommer udgifter i betragtning til et bidrag fra ELFUL, hvis den relevante støtte rent faktisk udbetales af betalingsorganet mellem 1. januar 2007 og 31. december 2015. Medfinansierede operationer bør ikke afsluttes inden startdatoen for støtteberettigelse.

Nye udgifter, der opstår, når et program ændres i henhold til artikel 19, er støtteberettigede fra datoen for Kommissionens modtagelse af anmodningen om ændring af programmet.

2. Udgifter kan kun komme i betragtning til et bidrag fra ELFUL, hvis de er påløbet i forbindelse med operationer, som der er truffet beslutning om af det pågældende programs forvaltningsmyndighed eller under dennes ansvar, og i henhold til de af den kompetente myndighed fastsatte udvælgelseskriterier.

3. Reglerne for udgifters støtteberettigelse fastsættes på nationalt plan med forbehold for de særlige betingelser, der i denne forordning er fastsat for visse foranstaltninger for landdistriktudvikling.

Følgende omkostninger kommer ikke i betragtning til et bidrag fra ELFUL:

- a) moms, bortset fra ikke-refunderbar moms, når den reelt og definitivt afholdes af andre modtagere end ikke-afgiftspligtige personer, jf. artikel 4, stk. 5, første afsnit, i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag <sup>(1)</sup>
- b) renter af gæld, jf. dog stk. 5
- c) køb af jord for mere end 10 % af samtlige støtteberettigede udgifter til den pågældende operation. I ekstraordinære og behørigt begrundede tilfælde kan der fastsættes en større procentdel for operationer, der vedrører miljøbevaring.

4. Stk. 1, 2 og 3 finder ikke anvendelse på artikel 66, stk. 1.

5. Uanset stk. 3, litra b), kan bidraget fra ELFUL ydes i en anden form end direkte bistand uden tilbagebetalingspligt. De nærmere regler fastsættes efter proceduren i artikel 90, stk. 2.

#### Artikel 72

##### Investeringsrelaterede operationers varighed

1. Medmindre andet fremgår af reglerne om etableringsfrihed og fri udveksling af tjenesteydelser, jf. traktatens artikel 43 og 49, sørger medlemsstaten for, at ELFUL's bidrag til en investeringsoperation kun opretholdes, hvis operationen ikke inden for fem år efter forvaltningsmyndighedens beslutning om finansiering undergår en væsentlig ændring:

- a) der berører dens art eller gennemførelsesbetingelser eller giver en virksomhed eller et offentligt organ en uberettiget fordel
- b) der enten skyldes en ændring af de ejendomsretlige forhold i forbindelse med en infrastruktur eller ophør med eller flytning af en produktionsaktivitet.

2. Uberettiget udbetalte beløb skal tilbagebetales i henhold til artikel 33 i forordning (EF) nr. 1290/2005.

<sup>(1)</sup> EFT L 145 af 13.6.1977, s. 1. Senest ændret ved direktiv 2004/66/EF (EUT L 168 af 1.5.2004, s. 35).

## AFSNIT VI

**FORVALTNING, KONTROL OG INFORMATION**

## KAPITEL I

**FORVALTNING OG KONTROL***Artikel 73***Kommissionens ansvar**

For som led i delt forvaltning at sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning i henhold til traktatens artikel 274 gennemfører Kommissionen de foranstaltninger og den kontrol, der er fastsat i artikel 9, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1290/2005.

*Artikel 74***Medlemsstaternes ansvar**

1. Medlemsstaterne vedtager alle love og administrative bestemmelser i overensstemmelse med artikel 9, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1290/2005 for at sikre sig, at Fællesskabets finansielle interesser beskyttes effektivt.

2. Medlemsstaterne udpeger følgende myndigheder for hvert landdistriktudviklingsprogram:

- a) en forvaltningsmyndighed, der er ansvarlig for forvaltningen af det pågældende program, og som enten kan være et offentligt eller et privat organ på nationalt eller regionalt plan eller medlemsstaten selv, når den udfører denne opgave
- b) et godkendt betalingsorgan som omhandlet i artikel 6 i forordning (EF) nr. 1290/2005
- c) et godkendelsesorgan som omhandlet i artikel 7 i forordning (EF) nr. 1290/2005.

3. For hvert enkelt landdistriktudviklingsprogram sørger medlemsstaterne for, at de relevante forvaltnings- og kontrolsystemer er blevet etableret, så der sikres en klar opgavedeling mellem forvaltningsmyndigheden og de andre organer. Det påhviler medlemsstaterne at sørge for, at systemerne fungerer effektivt i hele programperioden.

4. Medlemsstaterne foretager kontrol i henhold til gennemførelsesbestemmelser, der fastsættes efter proceduren i artikel 90, stk. 2, bl.a. vedrørende kontrollens art og intensitet, som skal afpasses efter arten af de forskellige foranstaltninger for landdistriktudvikling.

*Artikel 75***Forvaltningsmyndighed**

1. Forvaltningsmyndigheden er ansvarlig for, at programmet forvaltes og gennemføres effektivt og korrekt, og skal navnlig:

- a) sørge for, at operationer udvælges til finansiering efter de kriterier, der gælder for landdistriktudviklingsprogrammet
- b) sørge for, at der er et elektronisk system til registrering og lagring af statistikker over gennemførelsen med henblik på tilsyn og evaluering
- c) sørge for, at modtagere og andre organer, der er involveret i gennemførelsen af operationer:
  - i) underrettes om de forpligtelser, som den ydede støtte medfører, og enten har et separat regnskabsystem eller hensigtsmæssige regnskabskoder for alle transaktioner i forbindelse med operationen og
  - ii) har kendskab til kravene til forelæggelse af data for forvaltningsmyndigheden og til registrering af output og resultater
- d) sørge for, at programevalueringer foretages inden for de frister, der er fastsat i denne forordning, og er i overensstemmelse med den fælles tilsyns- og evalueringssammenfatning, samt at evalueringerne indsendes til de relevante nationale myndigheder og Kommissionen
- e) lede tilsynsudvalget og sende det de dokumenter, der kræves for at føre tilsyn med programmets gennemførelse på baggrund af dets særlige mål

- f) sørge for, at forpligtelserne vedrørende offentlig omtale, jf. artikel 76, overholdes
- g) udarbejde den årlige statusrapport og sende den til Kommissionen, efter at den er godkendt af tilsynsudvalget
- h) sørge for, at betalingsorganet modtager alle nødvendige oplysninger, navnlig om procedurer og eventuel kontrol i forbindelse med operationer, der er udvalgt til finansiering, inden betalinger godkendes.
2. Når en del af forvaltningsmyndighedens opgaver uddelegeres til et andet organ, har den fortsat det fulde ansvar for, at de pågældende opgaver forvaltes og gennemføres effektivt og korrekt.

## KAPITEL II

### INFORMATION OG OFFENTLIG OMTALE

#### Artikel 76

#### Information og offentlig omtale

1. Medlemsstaterne informerer om og sørger for offentlig omtale af nationale strategiplaner, landdistriktudviklingsprogrammer og fællesskabsbidrag.

Denne information tager sigte på den brede offentlighed. Den skal fremhæve Fællesskabets rolle og sikre gennemsigtighed i støtten fra ELFUL.

2. Det påhviler programmets forvaltningsmyndighed på følgende måde at sørge for den offentlige omtale:

- a) Den informerer potentielle modtagere, erhvervsorganisationer, arbejdsmarkedets parter og økonomiske interesseorganisationer, organer, der fremmer ligestilling mellem mænd og kvinder, og de berørte ikke-statslige organisationer, herunder miljøorganisationer, om de muligheder, programmet byder på, og reglerne for at få adgang til midler fra fonden.
- b) Den informerer modtagerne om fællesskabsbidrag.
- c) Den informerer den brede offentlighed om den rolle, Fællesskabet spiller i programmerne, og resultaterne heraf.

## AFSNIT VII

### OVERVÅGNING OG EVALUERING

## KAPITEL I

### OVERVÅGNING

#### Artikel 77

#### Overvågningsudvalg

1. Der nedsættes et overvågningsudvalg for hvert landdistriktudviklingsprogram senest tre måneder efter beslutningen om godkendelse af programmet.

2. Overvågningsudvalgets formand skal være en repræsentant for medlemsstaten eller forvaltningsmyndigheden.

Dets sammensætning besluttet af medlemsstaten og omfatter de partnere, der er nævnt i artikel 6, stk. 1.

Kommissionens repræsentanter kan på eget initiativ deltage i overvågningsudvalgets arbejde som rådgivere.

For at varetage sine opgaver i overensstemmelse med denne forordning udarbejder det enkelte overvågningsudvalg selv sin forretningsorden inden for den pågældende medlemsstats institutionelle, retlige og økonomiske rammer og vedtager den i forståelse med forvaltningsmyndigheden.

3. Medlemsstater med regionale programmer kan nedsætte et nationalt overvågningsudvalg til at samordne gennemførelsen af disse programmer med den nationale strategi og udnyttelsen af de finansielle ressourcer.



*Artikel 78***Overvågningsudvalgets ansvar**

Overvågningsudvalget påser, at landdistriktudviklingsprogrammet gennemføres effektivt. Med henblik herpå:

- a) høres overvågningsudvalget inden for fire måneder efter afgørelsen om programmets godkendelse om kriterierne for udvælgelse af finansierede operationer. Udvælgelseskriterierne revideres på grundlag af programmeringsbehovene
- b) gør overvågningsudvalget på grundlag af de af forvaltningsmyndigheden forelagte dokumenter regelmæssigt status over opfyldelsen af programmets specifikke mål
- c) gennemgår overvågningsudvalget resultatet af implementeringen, navnlig i hvilken udstrækning målene for den enkelte akse er opfyldt, og de løbende evalueringer
- d) behandler og godkender overvågningsudvalget den årlige statusrapport og den sidste statusrapport, inden de indsendes til Kommissionen
- e) kan overvågningsudvalget foreslå forvaltningsmyndigheden eventuelle justeringer eller revision af programmet med henblik på at nå ELFUL's mål, jf. artikel 4, eller forbedre dets forvaltning, herunder dets økonomiske forvaltning
- f) behandler og godkender overvågningsudvalget eventuelle forslag om ændring af indholdet af Kommissionens beslutning om bidraget fra ELFUL.

*Artikel 79***Overvågningsprocedurer**

1. Forvaltningsmyndigheden og overvågningsudvalget overvåger programgennemførelsens kvalitet.
2. Forvaltningsmyndigheden og overvågningsudvalget overvåger det enkelte landdistriktudviklingsprogram ved hjælp af økonomiske indikatorer, outputindikatorer og resultatindikatorer.

*Artikel 80***Fælles overvågnings- og evalueringsramme**

Den fælles overvågnings- og evalueringsramme opstilles i samarbejde mellem Kommissionen og medlemsstaterne og vedtages efter proceduren i artikel 90, stk. 2. Denne ramme

skal omfatte et begrænset antal indikatorer, der er fælles for alle programmer.

*Artikel 81***Indikatorer**

1. Landdistriktudviklingsprogrammets fremskridt, effektivitet og gennemslagskraft i forhold til de mål, der er opstillet for dem, måles ved hjælp af indikatorer for udgangssituationen og den økonomiske gennemførelse af programmerne samt disses output, resultater og virkninger.
2. For hvert landdistriktudviklingsprogram skal der foreligge et begrænset antal yderligere indikatorer, som er specifikke for det pågældende program.
3. Hvis bistandens art tillader det, opdeles dataene vedrørende indikatorerne efter modtagernes køn og alder.

*Artikel 82***Årlig statusrapport**

1. Første gang i 2008 og derefter senest den 30. juni hvert år sender forvaltningsmyndigheden Kommissionen en statusrapport om programmets gennemførelse. Forvaltningsmyndigheden sender inden den 30. juni 2016 Kommissionen en sidste statusrapport om programmets gennemførelse.
2. Den årlige statusrapport skal indeholde følgende:
  - a) oplysninger om eventuelle ændringer af de generelle forhold, som har direkte indflydelse på betingelserne for programmets gennemførelse, og om eventuelle ændringer af EF's eller nationale politikker, som påvirker komplementariteten mellem ELFUL og andre finansieringsinstrumenter
  - b) oplysninger om programmets forløb i forhold til de opstillede mål på grundlag af output- og resultatindikatorer
  - c) oplysninger om den økonomiske gennemførelse af programmet med angivelse for hver enkelt foranstaltning af de beløb, som modtagerne har fået udbetalt for de udgifter, de har haft; hvis programmet omfatter regioner, der er omfattet af konvergensmålet, anføres udgifterne separat
  - d) et resumé af de løbende evalueringsaktiviteter i henhold til artikel 86, stk. 3

- e) oplysninger om, hvilke skridt forvaltningsmyndigheden og tilsynsudvalget har taget for at garantere programgennemførelsens kvalitet og effektivitet, herunder:

Artikel 83

### Årlig gennemgang af programmer

- i) tilsyns- og evalueringsforanstaltninger
- ii) et resumé af de vigtigste problemer, der er opstået under forvaltningen af programmet, og eventuelle foranstaltninger, der er truffet, herunder som følge af de bemærkninger, der er fremsat i henhold til artikel 83
- iii) anvendelse af teknisk bistand
- iv) skridt, der er taget for at sørge for, at programmet får offentlig omtale i henhold til artikel 76

1. Hvert år gennemgår Kommissionen og forvaltningsmyndigheden efter forelæggelsen af den årlige statusrapport det foregående års resultater efter procedurer, som skal fastlægges efter aftale med den pågældende medlemsstat og forvaltningsmyndighed.

2. Efter gennemgangen kan Kommissionen fremsætte bemærkninger til medlemsstaten og forvaltningsmyndigheden, som underretter tilsynsudvalget derom. Medlemsstaten meddeler Kommissionen, hvordan disse bemærkninger er blevet fulgt op.

KAPITEL II

### EVALUERING

Artikel 84

### Generelle bestemmelser

- f) en erklæring om, at støtten anvendes i henhold til Fællesskabets politik, herunder en redegørelse for de opståede problemer og de foranstaltninger, der er truffet for at imødegå dem
- g) hvis det er relevant, oplysninger om anvendelsen af de beløb, der er blevet tilbagebetalt i henhold til artikel 33 i forordning (EF) nr. 1290/2005.

1. Der foretages forhåndsevaluering, midtvejsevaluering og efterfølgende evaluering af landdistriktudviklingsprogrammerne i henhold til artikel 85, 86 og 87.

2. Evalueringerne har til formål at forbedre kvaliteten og effektiviteten af gennemførelsen af landdistriktudviklingsprogrammerne. Ved evalueringerne vurderes programmernes virkning sammenholdt med Fællesskabets strategiske retningslinjer i henhold til artikel 9 og de særlige landdistriktudviklingsproblemer i de pågældende medlemsstater og regioner under hensyntagen til, hvad der kræves, når det gælder bæredygtig udvikling og miljøvirkninger, for at kunne efterkomme kravene i den relevante fællesskabslovgivning.

3. Rapporten betragtes som fyldestgørende i henhold til artikel 26 i forordning (EF) nr. 1290/2005, hvis den indeholder alle oplysningerne i stk. 2 og derved gør det muligt at vurdere programmets gennemførelse.

3. Evalueringerne finder sted under medlemsstaternes eller Kommissionens ansvar alt efter, hvad der er hensigtsmæssigt.

Kommissionen har en frist på to måneder til at fremsætte bemærkninger til den årlige statusrapport, efter at den er blevet fremsendt af forvaltningsmyndigheden. Denne frist forlænges til fem måneder for den sidste rapport om programmet. Hvis Kommissionen ikke reagerer inden for den fastsatte frist, betragtes rapporten som godkendt.

4. Evalueringerne i stk. 1 foretages af uafhængige evaluatore. Resultaterne gøres tilgængelige dog med forbehold af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter <sup>(1)</sup>.

5. Medlemsstaterne tilvejebringer de menneskelige og økonomiske ressourcer, der er nødvendige for at foretage evalueringerne, tilrettelægger generering og indsamling af de nødvendige data og anvender den information, der kommer fra overvågningen.

4. De nærmere regler for den årlige statusrapport for specifikke programmer jf. artikel 66, stk. 3, fastsættes efter proceduren i artikel 90, stk. 2.

<sup>(1)</sup> EFT L 145 af 31.5.2001, p. 43.

6. På Kommissionens initiativ vedtager medlemsstaterne og Kommissionen de evalueringsmetoder og -normer, der skal anvendes inden for den i artikel 80 omhandlede ramme.

#### Artikel 85

### Forhåndsevaluering

1. Forhåndsevalueringen indgår i udarbejdelsen af hvert landdistriktudviklingsprogram og har til formål at nå frem til en optimal anvendelse af budgetmidlerne og at forbedre programmeringskvaliteten. Den omfatter identifikation og vurdering af behovene på mellemlang og lang sigt, de mål, der skal opfyldes, de forventede resultater, de kvantificerede mål, især når det gælder virkningerne i forhold til udgangssituationen, EF-merværdien, det omfang, hvori der er taget hensyn til Fællesskabets højt prioriterede mål, erfaringerne fra tidligere programmering og kvaliteten af procedurerne for gennemførelse, tilsyn, evaluering og økonomisk forvaltning.

2. Forhåndsvurderingen finder sted under medlemsstatens ansvar.

#### Artikel 86

### Midtvejsevaluering og efterfølgende evaluering

1. Medlemsstaterne indfører et system til løbende evaluering af hvert landdistriktudviklingsprogram.

2. Programmets forvaltningsmyndighed og overvågningsudvalget anvender løbende evaluering til at:

- a) undersøge programmets forløb i forhold til dets mål ved hjælp af resultatindikatorer og, hvis det er relevant, effektindikatorer
- b) forbedre programmernes og gennemførelsens kvalitet
- c) gennemgå forslag til mere omfattende ændringer af programmer
- d) forberede midtvejsevalueringen og den efterfølgende evaluering.

3. Fra 2008 aflægger forvaltningsmyndigheden hvert år rapport til tilsynsudvalget om de løbende

evalueringsaktiviteter. Et resumé af aktiviteterne medtages i den i artikel 82 omhandlede årlige statusrapport.

4. I 2010 tager den løbende evaluering form af en separat midtvejsevaluering. Den skal indeholde forslag til forbedring af programmernes og gennemførelsens kvalitet.

Der udarbejdes et resumé af rapporterne om midtvejs-evalueringen på Kommissionens initiativ.

5. I 2015 tager den løbende evaluering form af en separat efterfølgende evaluering.

6. Ved midtvejsevalueringen og den efterfølgende evaluering skal der foretages en undersøgelse af ressourceudnyttelsesgraden, effektiviteten af ELFUL's programmering, dens socio-økonomiske indvirkning og dens indvirkning på Fællesskabets højt prioriterede mål. Evalueringerne skal omfatte programmets mål, og formålet er at lære af de erfaringer, der er gjort med landdistriktudviklingspolitikken. De skal indkredse de faktorer, der har bidraget til de gode eller de dårlige resultater af programmernes gennemførelse, herunder hvad angår bæredygtighed, og fastslå bedste praksis.

7. Den løbende evaluering tilrettelægges på forvaltningsmyndighedernes initiativ i samarbejde med Kommissionen. Den tilrettelægges på flerårig basis og omfatter perioden 2007 — 2015.

8. Kommissionen tager initiativ til uddannelse, udveksling af bedste praksis og information af evaluatore, eksperter i medlemsstaterne og medlemmer af tilsynsudvalgene samt til tematiske og sammenfattende evalueringer.

#### Artikel 87

### Sammenfatning af efterfølgende evalueringer

1. Der foretages en sammenfatning af de efterfølgende evalueringer under Kommissionens ansvar i samarbejde med medlemsstaterne og forvaltningsmyndigheden, som indsamler de nødvendige data.

2. Sammenfatningen af de efterfølgende evalueringer skal være afsluttet senest den 31. december 2016.

## AFSNIT VIII

## STATSSTØTTE

## Artikel 88

**Anvendelse af reglerne på statsstøtte**

1. Medmindre andet er fastsat i dette afsnit, anvendes traktatens artikel 87, 88 og 89 på medlemsstaternes støtte til udvikling af landdistrikterne.

Traktatens artikel 87, 88 og 89 anvendes dog ikke på økonomiske bidrag, medlemsstaterne i henhold til denne forordning yder som sidestykke til EF-støtte til landdistriktudvikling jf. traktatens artikel 36.

2. I henhold til artikel 26, stk. 2, er støtte til modernisering af landbrugsbedrifter, som overstiger de procentsatser, der er fastsat i bilaget, forbudt. Dette forbud gælder ikke for investeringsstøtte, som vedrører:

- a) investeringer, der overvejende foretages i offentlighedens interesse, og som er knyttet til bevarelse af traditionelle landskaber, som er formet af landbrugs- og skovbrugsaktiviteter, eller flytning af landbrugsbygninger
- b) beskyttelse og forbedring af miljøet
- c) forbedring af hygiejneforholdene inden for husdyrbrug samt dyrevelfærd og sikkerheden på arbejdspladsen.

3. Statsstøtte til landbrugere for at kompensere for naturbetingede ulemper i bjergområder og i andre områder med ulemper er forbudt, hvis den ikke opfylder betingelserne i artikel 37. Der kan dog ydes supplerende støtte ud over de beløb, der er fastsat i henhold til artikel 37, stk. 3, i behørigt begrundede tilfælde.

4. Statsstøtte til landbrugere, der afgiver tilsagn om at drive miljøvenligt landbrug eller tilsagn på dyrevelfærdsområdet, og

som ikke opfylder betingelserne i henholdsvis artikel 39 og 40, er forbudt. Der kan dog ydes supplerende støtte ud over de maksimumsbeløb, der er fastsat i henhold til artikel 39, stk. 4, og artikel 40, stk. 3, og anført i bilaget, hvis det er behørigt begrundet. I behørigt begrundede undtagelsestilfælde kan minimumsperioden for sådanne tilsagn fraviges, jf. artikel 39, stk. 3, og artikel 40, stk. 2.

5. Statsstøtte for at hjælpe landbrugerne med at tilpasse sig strenge normer, der er baseret på fællesskabslovgivningen, inden for miljøbeskyttelse, folkesundhed, dyre- og plantesundhed, dyrevelfærd og sikkerhed på arbejdspladsen er forbudt, hvis den ikke opfylder betingelserne i artikel 31. Der kan dog ydes supplerende støtte ud over de maksimumsbeløb, der er fastsat i henhold til nævnte artikel, for at hjælpe landbrugerne med at overholde national lovgivning, der er mere vidtgående end fællesskabsnormerne.

6. Medmindre andet er fastsat i fællesskabslovgivningen, er statsstøtte for at hjælpe landbrugere, der tilpasser sig strenge normer, som er baseret på national lovgivning, inden for miljø, folkesundhed, dyre- og plantesundhed, dyrevelfærd og sikkerhed på arbejdspladsen forbudt, hvis den ikke opfylder betingelserne i artikel 31. Der kan ydes supplerende støtte ud over de maksimumsbeløb, der er fastsat i henhold til artikel 31, stk. 2, og anført i bilaget, hvis det er berettiget ifølge artikel 31.

## Artikel 89

**Supplerende national finansiering**

Statsstøtte, der har til formål at bidrage yderligere til finansiering af landdistriktudvikling, som der ydes fællesskabsstøtte til, anmeldes af medlemsstaterne og godkendes af Kommissionen i overensstemmelse med denne forordning som led i den i artikel 16 nævnte programmering. Traktatens artikel 88, stk. 3, første punktum, anvendes ikke på således anmeldt støtte.

## AFSNIT IX

**OVERGANGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER***Artikel 90***Udvalg**

1. Kommissionen bistås af udvalget for udvikling af landdistrikterne (i det følgende benævnt »udvalget«).

2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 4 og 7 i afgørelse 1999/468/EF anvendelse.

Perioden i artikel 4, stk. 3, i afgørelse 1999/468/EF, fastsættes til en måned.

3. Udvalget vedtager selv sin forretningsorden.

*Artikel 91***Gennemførelsesbestemmelser**

Ud over de særlige bestemmelser, der er fastsat i denne forordning, vedtages der gennemførelsesbestemmelser til denne forordning efter proceduren i artikel 90, stk. 2. De omfatter navnlig følgende:

- a) forelæggelse af foreslåede landdistriktudviklingsprogrammer
- b) betingelserne for landdistriktudviklingsforanstaltninger.

*Artikel 92***Overgangsbestemmelser**

1. Skulle særlige foranstaltninger være nødvendige for at lette overgangen fra det nuværende system til det system, der indføres ved denne forordning, vedtages disse foranstaltninger efter proceduren i artikel 90, stk. 2.

2. Sådanne foranstaltninger vedtages navnlig for at integrere eksisterende fællesskabsstøtte fra EUGFL, Udviklingssektionen eller Garantisektionen, som Kommissionen har godkendt for en periode, der udløber efter den 1. januar 2007, i den støtte til udvikling af landdistrikterne, der er fastsat i denne forordning og til dækning af efterfølgende evalueringer af programmerne i perioden 2000-2006.

*Artikel 93***Ophævelse**

1. Forordning (EF) nr. 1257/1999 ophæves herved med virkning fra den 1. januar 2007 bortset fra artikel 13, litra a), artikel 14, stk. 1, og artikel 14, stk. 2, første og andet led, artikel 15, artikel 17-20, artikel 51, stk. 3, og artikel 55, stk. 4, samt den del af bilag I, hvori beløbene i artikel 15, stk. 3, er fastsat. Disse bestemmelser ophæves med virkning fra den 1. januar 2010, såfremt der foreligger en retsakt vedtaget af Rådet efter proceduren i traktatens artikel 37.

Henvisninger til den ophævede forordning skal betragtes som henvisninger til nærværende forordning.

Forordning (EF) nr. 1257/1999 gælder fortsat for aktioner, som Kommissionen godkender i henhold til nævnte forordning inden den 1. januar 2007.

2. Rådets direktiver og beslutninger om fastsættelse og ændring af listerne over ugunstigt stillede områder, vedtaget i henhold til artikel 21, stk. 2, i forordning (EF) nr. 950/97, ophæves med virkning fra den 1. januar 2010, såfremt der foreligger en retsakt vedtaget af Rådet efter proceduren i traktatens artikel 37.

*Artikel 94***Ikrafttræden**

Denne forordning træder i kraft på dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den finder anvendelse på fællesskabsstøtte i den programperiode, der starter den 1. januar 2007. Forordningen finder dog ikke anvendelse før ikrafttræden af fællesskabslovgivning, der fastlægger almindelige bestemmelser vedrørende EFRU, ESF og Samhørighedsfonden for perioden fra 1. januar 2007 til 31. december 2013, med undtagelse af artikel 9, 90, 91 og 92, som finder anvendelse fra denne forordnings ikrafttræden.

Uanset andet afsnit finder artikel 37, artikel 50, stk. 2-4, og artikel 88, stk. 3, dog anvendelse fra 1. januar 2010, såfremt der foreligger en retsakt vedtaget af Rådet efter proceduren i traktatens artikel 37.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. september 2005.

*På Rådets vegne*

M. BECKETT

*Formand*

---

## BILAG

## STØTTEBELØB OG STØTTESATSER

Artikel	Vedr.:	Beløb i euro eller sats	
22, stk. 2	Etableringsstøtte (*)	55 000	
23, stk. 6	Førtidspensionering	18 000	Pr. overdrager pr. år
		180 000	Samlet beløb pr. overdrager
		4 000	Pr. arbejdstager pr. år
		40 000	Samlet beløb pr. arbejdstager
24, stk. 2	Rådgivningstjenester	80 %	Af de støtteberettigede omkostninger pr. rådgivningstjeneste
		1 500	Støtteberettiget maksimumsbeløb
26, stk. 2	Intensitet af støtten til modernisering af landbrugsbedrifter	60 %	Af beløbet for unge landbrugeres støtteberettigede investeringer i områderne i henhold til artikel 36, litra a), nr. i), ii) og iii)
		50 %	Af beløbet for andre landbrugeres støtteberettigede investeringer i områderne i henhold til artikel 36, litra a), nr. i), ii) og iii)
		50 %	Af beløbet for unge landbrugeres støtteberettigede investeringer i andre områder
		40 %	Af beløbet for andre landbrugeres støtteberettigede investeringer i andre områder
		75 %	Af beløbet for de støtteberettigede investeringer i regionerne i den yderste periferi og på de mindre øer i Det Ægæiske Hav, jf. forordning (EØF) nr. 2019/93
		75 %	Af de støtteberettigede investeringer i de medlemsstater, som tiltrådte Fællesskabet den 1. maj 2004, til gennemførelse af Rådets direktiv 91/676/EØF <sup>(1)</sup> inden for højst fire år fra tiltrædelsesdatoen jf. artikel 3, stk. 2, og artikel 5, stk. 1, i nævnte direktiv
27, stk. 3	Intensitet af støtten til forbedring af skovenes økonomiske værdi	60 % (**)	Af beløbet for de støtteberettigede investeringer i områderne i henhold til artikel 36, litra a), nr. i), ii) og iii)
		50 %	Af beløbet for de støtteberettigede investeringer i andre områder
		85 % (**)	Af beløbet for de støtteberettigede investeringer i regionerne i den yderste periferi

Artikel	Vedr.:	Beløb i euro eller sats	
28, stk. 2	Intensitet af støtten til forøgelse af land- og skovbrugsprodukters værdi	50 %	Af beløbet for de støtteberettigede investeringer i regioner, der er omfattet af konvergensmålet
		40 %	Af beløbet for de støtteberettigede investeringer i andre regioner
		75 %	Af beløbet for de støtteberettigede investeringer i regionerne i den yderste periferi
		65 %	Af beløbet for de støtteberettigede investeringer på de mindre øer i Det Ægæiske Hav, jf. forordning (EØF) nr. 2019/93
31, stk. 2	Maksimumsbeløb for støtte til opfyldelse af normer	10 000	Pr. bedrift
32, stk. 2	Maksimumsbeløb for støtte til deltagelse i ordninger for fødevarer-kvalitet	3 000	Pr. bedrift
33	Intensitet af støtten til informations- og markedsføringsaktiviteter	70 %	Af de støtteberettigede omkostninger ved aktionen
34, stk. 3	Maksimumsbeløb til semi-subsistenslandbrugsbedrifter	1 500	Pr. landbrugsbedrift pr. år
35, stk. 2	Producentsammenslutninger: loft i procent af den markedsførte produktion i de første fem år efter anerkendelsen	5 %, 5 %, 4 %, 3 %, og 2 % (***)	For henholdsvis det 1., 2., 3., 4. og 5. år for markedsført produktion op til 1 000 000 EUR
		2,5 %, 2,5 %, 2,0 %, 1,5 % og 1,5 %	For henholdsvis det 1., 2., 3., 4. og 5. år for markedsført produktion over 1 000 000 EUR
		I hvert af de første fem år dog højst:	For det 1. år
		100 000	For det 2. år
		100 000	For det 3. år
80 000	For det 4. år		
60 000	For det 5. år		
50 000			
37, stk. 3	Laveste betaling for ulemper	25	Pr. ha ULA
	Højeste betaling for bjergområder med ulemper	250	Pr. ha ULA
	Højeste betaling for områder med andre ulemper	150	Pr. ha ULA
38, stk. 2	Indledende maksimal Natura 2000-betaling for en periode på højst fem år	500 (****)	Pr. ha ULA
	Normal maksimal Natura 2000-betaling	200 (****)	Pr. ha ULA
39, stk. 4	Etårige afgrøder	600 (****)	Pr. ha
	Specialiserede flerårige afgrøder	900 (****)	Pr. ha
	Andre former for arealanvendelse	450 (****)	Pr. ha
	Lokale racer, der er ved at uddø	200 (****)	Pr. storkreatur
40, stk. 3	Dyrevelfærd	500	Pr. storkreatur



Artikel	Vedr.:	Beløb i euro eller sats	
43, stk. 4	Årlig maksimumspræmie til dækning af indkomsttab ved skovrejsning		
	— til landbrugere eller sammenslutninger heraf	700	Pr. ha
	— til enhver anden fysisk person eller privatretlig juridisk person	150	Pr. ha
43, stk. 4, 44, stk. 4, og 45, stk. 3	— Intensitet af støtten til etableringsomkostninger	80 % (**)	Af de støtteberettigede omkostninger i områderne i henhold til artikel 36, litra a), nr. i), ii) og iii)
		70 %	Af de støtteberettigede omkostninger i andre områder
		85 % (**)	Af de støtteberettigede omkostninger i regionerne i den yderste periferi
46 og 47, stk. 2	Natura 2000-betaling og betaling for miljøvenligt skovbrug pr. år		
	— minimumsbetaling	40	Pr. ha
	— maksimumsbetaling	200 (****)	Pr. ha

(\*) Etableringsstøtte kan ydes i form af en enkelt præmie på maksimalt 40 000 EUR eller i form af et rentetilskud, hvis kapitaliserede værdi ikke må overstige 40 000 EUR. For begge støtteformer tilsammen må den maksimale støtte ikke overstige 55 000 EUR.

(<sup>1</sup>) Rådets direktiv 91/676/EØF af 12.12.1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget (EFT L 375 af 31.12.1991, s. 1).

(\*\*) Gælder ikke for statsejede tropiske og subtropiske skove og træbevoksede arealer på Azorerne, på Madeira og på De Kanariske Øer samt på de mindre øer i Det Ægæiske Hav, jf. forordning (EØF) nr. 2019/93, og i de franske oversøiske departementer.

(\*\*\*) Når det gælder Malta, kan Kommissionen fastsætte et mindste støttebeløb for sektorer, hvor den samlede produktion er meget lille.

(\*\*\*\*) I undtagelsestilfælde kan disse beløb forhøjes under hensyntagen til særlige omstændigheder, som skal begrundes i landdistriktsudviklingsprogrammerne.